

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Prenumerata - Subscription
Amerikoje ir užsieniuose
metams - 1 year \$5.00
pusių metų - 6 months .. \$2.50
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1905
Address:
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

NR. 8 SO. BOSTON, MASS., 1969 LIETUVIŲ ŠVIETIMO IR SEIMOS METŲ VASARIO - FEBRUARY 19 65 - TIEJI METAI
"Keleivio" telefonas AN 8-3071 Second-class postage paid at Boston, Massachusetts Atakiro numerio kaina 12 centų

Raudoni debesys kaupiasi virš Berlyno

Sovietai vėl grasina Berlynui ir vakariečiams. Jie nenori leisti, kad Berlyne būtų renkamas Vak. Vokietijos prezidentas. Vakariečiai protestuoja prieš sovietų kėslus.

Berlyno krizė, galima sakyti, jau nėra jokia naujiena. Ji tęsiasi nuo pat Antrojo pasaulinio karo pabaigos ir, greičiausia, tęsis, iki Trečiojo karo pradžios. Berlynas yra lyg ir Vakarų sąjungininkų kojos nuospauda, kurią sovietai gali bet kada skaudžiai užminti, jeigu tik jiems atsiranda reikalas. Taip ir šį kartą.

Kovo 5 d. Berlyne turi būti renkamas visos Vakarų Vokietijos prezidentas. Tai daroma jau ne pirmą kartą, ir tuo norima pabrėžti, kad Berlynas, nors ir sovietų apsupty, vis tiek priklauso V. Vokietijai. Gi sovietai šaukia, kad tai esanti visiškai atskira teritorijos dalis, nuo Vakarų Vokietijos nepriklausoma. Tokių V. Vokietijos prezidento rinkimų jie ir seniau nenorėjo, o dabar visai griežtai prieš juos užprotestavo, grasindami imtis atitinkamų priemonių, kad V. Vokietijos elektoriai negalėtų ten susirinkti.

Kokie tie sovietų trukdomieji žygiai šį kartą bus, dar tikrai nežinoma, bet kairieji matomi ženklai nieko gera nežada. Tuo tarpu pastebima, kad sovietai ir Rytų Vokietiją lyg ir ruošiasi kariuomenės manevrams Berlyną supančioje srityje. Taigi, galimas dalykas, kad neva dėl tos priežasties bus uždarytas betkoks susisiekimasis su Berlynu žemės keliais. Taip pat gali būti sutrukdytas susisiekimasis ir lėktuvais, nes sovietai turi savo pusėje įrengę lėktuvų klaidinančių radarų stoties. Žinoma, gali būti dar ir kitokių netikėtų, kaip jie sako, su "apverktiniais padariniais".

Bet vakariečiai kolkas tu grasinimų dar neišsiganodė. Vakarų Vokietija sovietų reikalavimą nerinkti Berlyne savo prezidento griežtai atmetė. JAV, Britanija ir Prancūzija sutartinai pareiškė sovietams protestą prieš tokį kėsimąsi į Berlyno susisiekimą laisvę. Tais sovietų numatomais trukdymais ypač yra susirūpinusios JAV politinės sferos, nes vasario 27 d. Berlyną aplankė JAV numatęs pats prezidentas.

Kuo tas įtempių laikas baigsis, tuo tarpu sunku pasakyti. Bet Vakarų diplomatai mano, kad dėl to pagrindinio susirėmimo su Vakarais sovietai dar nenori. Greičiausia, sakoma, tas karštis vėl atvės, kaip jau daug kartų buvo. Bet tuo tarpu raudoni debesys virš Berlyno yra gana tirštai susikaupę.

W. Rogers raštas J. Kajeckui

JAV užsienio reikalų ministras William Rogers Vasario 16 proga atsiuntė Lietuvos atstovui raštą, kuriame pabrėžė lietuvių tautos laisvo apsisprendimo teisę.

Jugoslavija ruošias partizanų karui

Jugoslavijoje išleistas įstatymas steigti teritoriniam gynybos vienetam, kurio karo metu rems kariuomenę. Pagal jį, visi sveiki vyrai iki 65 m., o moterys iki 40 m. amžiaus privalės pasirengti gynybos uždaviniams. Karinį apmokymą vykdys federalinė valdžia, o visas kitas išlaidas turės mokėti vietos valdžia.

Niekam nėra paslaptis, kad tokio žygio imtis priverstė Čekoslovakijos įvykiai. Jugoslavija nėra linkusi pasiduoti be pasipriešinimo. Jos vadai aiškiai sako, kad priešinsis ir Sovietų Sąjungai, jeigu jis užpuls Jugoslaviją.

Krovėjai baigė streiką

New Yorko uosto krovėjai pagaliau baigė streiką, kuris užsitęsė 56 dienas. Dabar į laivus pirmiausia yra kraunamos pašto siuntos, kurių New Yorko uoste susikaupė 3 šimtai milijonų svarų. Skaitytojams, kad šis streikas krasto ūkiui padarė apie \$2 bilionu nuostolių.

Krovėjai laimėjo \$1.60 valandinį priedą. Dar 18-kos uostų krovėjai tebestreikuoja.

Mirė Cosa Nostra vadų vadai

Sėdėdamas kalėjime mirė Vite Genovese, 71 m. amž., didžiausių gangsterių organizacijos Cosa Nostra vadų vadu vadinamas. Tai gangsterių šeimai, kurią yra apie 500 narių, yra didelis "nuostolis".

Kandidatai į jo vietą yra Ebohi ir Gerald Catena, abu iš New Jersey, ir Michele Miranda iš New Yorko. Dar bus žiauri šių padugnių kovų, kol kuris jų vienas išsimuš į paviršių ir griežtai užvaldys visą "šeimą".

Kaip žinoma, iš jūros dugno besiveržias aliejus užteršė kelių dešimčių mylių ilgio Kalifornijos paplūdimius. Čia matome, kaip valomas Santa Barbara paplūdimys. Padaryta daug nuostolių.

CITY OF BOSTON OFFICE OF THE MAYOR CITY HALL BOSTON DECLARATION

WHEREAS, February 16 is traditionally celebrated as the date on which Lithuania declared its independence from Russia fifty-one years ago; and

WHEREAS, During the intervening years the State of Lithuania has suffered the harsh hand of oppression, both Nazi and Soviet; and

WHEREAS, Since the Russian seizure in 1944 Lithuanians have actively demonstrated their devotion to the principles of freedom and liberty deeply rooted in their Baltic heritage; and

WHEREAS, It is appropriate that we Americans pay due respect and recognition to the patriotic zeal characteristic of these people;

NOW, THEREFORE, I, Kevin H. White, Mayor of the City of Boston, do hereby declare Sunday, February 16, 1969, as

LITHUANIA DAY

in Boston, and urge all my fellow citizens to pay heed to the special observances reserved for this date.

(Seal)

Kevin H. White,
Mayor

Susirgusio Darbininko politinio skyriaus redaktoriaus prof. J. Brazaičio vieton pakeista Ona Labanauskaitė.

Paskutinė audra Mass. valstijai buvo labiausiai nuostolingas. Vien sniego nuo kelių nuvalymas atsiėjo 2 mil. dolerių.

Montrealio biržoj sprogo bomba, apie 30 žmonių sužeista.

Peru (P. Amerikoje) netik nusavino amerikiečiams priklausančias aliejaus biznio bendroves turta, bet suėmė tarptautiniuose vandenyse žvejojusį žvejų laivą ir pasirašė prekybos sutartį su Sovietų Sąjunga.

Mass. universitete buvo didelės studentų riaušės. Policija turėjo panaudoti ašarines dujas. Wisconsin universitetan teko išaukti net tautinę gvardiją. Studentai triukšmauja ir kitur.

Darbo ministras Shultz pareiškė, kad esąs priešinamas tuoj pakelti darbo atlyginimo minimumą. Dabar jis yra \$1.60 valandai.

Istambule riaušės dėl JAV laivyno

Istambule (Turkijoje) kilo riaušės dėl JAV 6-jo laivyno vizito. Demonstrantai šaukė: "Amerikiečiai, važiokite namo", "Prakeikimas šeštajam laivynui" ir pan. Zuvo 3 asmenys, yra kelios dešimtys sužeistų.

Vieni šventė, kiti - ne

Praeitą pirmadienį vieni Mass. valstijos gyventojai šventė Washingtono gimtadienį, o kiti žada jį švęsti šeštadienį, vasario 22 d.

Mat, yra federalinis įstatymas, kuris kelias kilnojamas šventes perkelia pastoviai į pirmadienius. Tokių švenčių tarpe yra ir Washingtono gimtadienis. Bet visose valstijose tas įstatymas tik 1971 metais, jei atskiros valstijos tai nenutars padaryti anksčiau. Mass. seimelis jau nutarė minėti šventę šventi vasario trečiąją pirmadienį, taigi vasario 17 dieną.

Tą dieną Mass. valstijoje savivaldybių ir valstijos įstaigos buvo uždarytos, o federalinės veikė, todėl veikė ir paštas, bet jis bus uždarytas šeštadienį. Ir privačios įstaigos vienos šventė, o kitos ne.

Bostone protestuoja prieš mokesčius

Bostone buvo demonstracija prieš mokesčių kėlimą. Tos demonstracijos dalyviai į gubernatūrą žygavo, turėdami rankose arba tuos maišius, į kurį buvo patarta surašyti kaip kas išmano savo protestą.

Arbatos maišeliai turėjo priminti pagarsėjusią vadinamąją "Boston Tea Party", 1773 m. gruodžio 16 d. maištą prieš iš Britanijos atvežamos arbatos muitą. Tada bostoniečiai, protestuodami, kad muitai apdedami be jų išrinktų atstovų, įsiveržė į uoste stovėjusius su atvežta arbata 3 laivus ir sumetė į vandenį 350 dėžių arbatos.

Peru nusavino JAV bendrovių alyvą

Peru vyriausybė paskelbė nusavinanti amerikiečių International Petroleum bendrovės turta. JAV bendrovė priklauso Standart Oil b-vei.

Ką nutarė Vliko Taryba

Vliko tarybos posėdis, pirmas po praėjusio Vliko seimo, įvyko vasario 1 d. Svarbiausi jame atlikti darbai buvo:

1) Priimtos išvados iš pasisakymų Vliko seime okupacijai ir laisvės gyvenančių lietuvių bendravimo reikalui. (To pareiškimo tekstas bus paskelbtas kitame numery).

2) Išrinktas į Vliko valdybą Jurgis Valaitis, vietoj pasitraukusio iš valdybos Jackaus Sondas. Keleivio redaktoriaus.

3) Patvirtinta Vliko valdybos parrinkta ir papildyta Tautos Fondo valdyba.

Kaip jau anksčiau pranešta, Vliko seimo metu savo atsistatydinimą paskelbusį Tautos Fondo valdybos pirmininką prel. J. Balkūną ir taip pat atsistatydinusius kitus valdybos narius, vadovaudamasi seimo pagedavimu, Vliko valdyba išrinko į tas pareigas iš naujo. Be to, į Tautos Fondo valdybą išrinko ir Stasį Lušį. Dabar jie visi tose pareigose patvirtinti.

Naujas Vliko valdybos narys Jurgis Valaitis yra iš jaunesnės kartos lietuvių socialdemokratų tarpo. Jį vietoj J. Sondas išrinkus į Vliko valdybą, vyriausios (nepriklausomybės laikų) veikėjų kartos atstovai valdyboje liko mažumoj, tik trys iš septynių (J. Audėnas, B. Nemickas, P. Vainauskas). Pirmininkas dr. J. Valiūnas, sekretorius R. Kezys, kaip ir valdybos nariai A. Budreckis ir dabar J. Valaitis yra jau pokarinio brendimo veikėjai.

Apie Vliko valdyboje po Vliko seimo — gruodžio ir sausio mėn. — priimtųjų nutarimų ir pradėtų darbų tarybai apžvalgą pateikė vicepirmininkas J. Audėnas, ją kiek papildė vicepir. B. Nemickas ir finansų tvarkytojas Pr. Vainauskas. Šiuo metu dėmesys kreipiamas į Stalino-Hitlerio sąmokslą

(jo 30 metų sukakties proga) išryškinti ir išgarsinti, taip pat ir į rengimą studijų apie visų rūšių rusifikacijos reiškinius Lietuvoje.

Posėdžio pradžioje Vliko taryba pareiškė pagarbą mirusiems nuopelnininkams tautiečiams: Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarui Petriui Klimui (mirė Kaune, 1969 m. sausio 16) ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkui Juozui Bačiūnui (mirė Benton Harbore, Mich., 1969 m. sausio 23 d.).

Šiam tarybos posėdžiui, iš eilės pirmininkavo J. Pakalka, soc. dem. atst. sekretoriui V. Alksniniui, laisvės kov. atsovas.

Kame kalbėjo Vliko nariai

Vasario 16-sios minėjimuose dalyvauti ir kalbėti buvo pakviesti šie Vliko valdybos nariai: pirmininkas dr. J. K. Valiūnas — Chicagoje, vicepir. dr. B. Nemickas — Rochesteris, sekretorius R. Kezys — Elizabeth, N.J., vald. narys A. Budreckis — Detroitis ir Windsore.

Prez. Thieu prieš koaliciją

Pietų Vietnamo prezidentas Thieu, kalbėdamas budistų Naujiesiems metams prasidedant, pareiškė: "Mes laimime karo frontą, todėl nėra pagrindo pralaimėti prie derybų stalo. Aš esu tikras, kad mūsų žmonės nepriims išdavikiškos taikos, užleistami kraštą komunistams — sutikdami priimti koalicinę vyriausybę arba leisdami atvirai sukommunistinti Pietų Vietnamą. Nei aš, nei jūs, kariai, tokių sąlygų neįsisakysime priimti".

George Gilbert iš Hudsono, N. H., 48 m. amž., rastas klaidžiojantis Nevados dykumoje. Prieš du metus nuskendo jo žmona. Nuo to laiko dingio ir George, todėl buvo spėjama, kad ir jis nuskendo.

Buvęs Romos katalikų kunigas Francis Burns, 44 m. amžiaus, su savo žmona, kuri 1955 m. buvo išrinkta Delaware valstijos gražuole. Po vedybų Burns tuoj atsisakė kunigystės.

Ir Joną Kardelį išlydėjome...

Mirtis mus kerta kaip senos girtos medžiū, ruošdama kelią nežinomai ateičiai. Kerta daug nesirinkdama, nebodama visuomenei daro nuostolio, neatsižvegdama į žmogaus talentus ir nuopelnus bei jo dar suplanuotus atlikti darbus. Rodo dar taip neseniai amžinai užmerkę akis eilė mūsų žymųjų kultūros ir politikos darbuotojų, o štai, dar neatšigavus iš skaudaus liūdesio ir rūpesčio, jau atsiseikino mus ir spaudos veteranas **Jonas Kardelis...**

Praeitame keleivio numeryje vos trespėjome trumpai pranešti, kad jis mirė vasario 10 dieną 8 val. 10 min. vakaro Montrealyje, Kanadoje, kad buvo žymus žurnalistas, kad Nepriklausomos Lietuvos laikraščio Kanadoje redaktorius. Bet tai tik maža pastabėlė, negalinti nei šio garbingo velionio asmens, nei jo darbų apibūdinti, nes Jonas Kardelis buvo nuostabus senosios kartos atstovas, kūrybingoji nepriklausomybės meto asmenybė, kovotojas namie ir išeivijoje ir neutildomas teisingumo ir laisvės šaukiantis balsas savo tautai.

Gimęs 1893 m. gegužės 26 d. Girdžių km. Rumšės vl., Zarasų apskrityje, per ilgą savo gyvenimą velionis išbandė įvairiausias profesijas ir veiklos sritis, atsitikinus užsiėmimus ir tarnybas, bet visada pasilikdamas spaudos žmogumi.

Jis studijavo medicinos mokykloje Vilniuje ir gavo gydytojo padėjėjo laipsnį, jis mokėsi muzikos, dainavo choruose, grojo ir vaidino, jis Lietuvos Universitete studijavo biologiją, botaniką ir geografiją, dėstė gimnazijose, dirbo savivaldybėse, socialinio draudimo įstatuose, buvo Lietuvos valsty-

binės filharmonijos organizatorius ir jos direktorius ir vėl — Vilniaus metrikacijos biuro vedėjas... Nepamirškime dar, kad Jonas Kardelis buvo Valtiečių liaudininkų atstovas seime. Vliko atstovas Vilniuje, darbosios Vokietijoje Freiburge, Detmole, organizavo dramų teatrą. Lietuvių tremtinių operą ir į visokius kitus kultūrinius darbus buvo įsijungęs. Taigi, net nuostabu, kiek gyvybingos dvasios žmogus gali aprėpti ir pajėgti... Sakytume, jog velionis tikrai buvęs šimtarabis, ėmėsis visko, kas po ranka pasitaikė. Bet iš tiesų jis dirbo tai, kas anomis aplinkybėmis buvo reikalinga ar būtina, o pagrindiniai išliko kone visą amžių tik žurnalistas, atlikęs čia patį didįjį patarnavimą savo tautai.

J. Kardelis pradėjo rašyti 1908 m. ir vėliau bendradarbiavo Rygos Garsė, Viltys, Aušrinė, Ateityje, Santaraj, Sandaraj, Naujienose, Dirvoje. Keleivyje ir dar mūsų kaimynų latvių ir estų spaudoje. Gi nuo 1923 metų iki bolševikų okupacijos redaguotas Lietuvos žinias jis išaugino moderniu ir geriausiai informuotu dienraščiu Lietuvoje, išvėrusiu visokių pašalinį spaudimą ir išlaikiusiu ligi galo savo liniją. Atsiminę dar velionio žurnalistinę veiklą Vokietijoje, jo ligi paskutinių jėgų redaguotą Nepriklausomos Lietuvos savaitraštį Kanadoje, giliai suprasime, kodėl jis šiandien vadinome mūsų spaudos veteranu, kodėl jis išrinkome Lietuvos žurnalistų Sąjungos garbės pirminku, kodėl su nuosirdžia pagarba ir dėmesiu išklaušydavome jo rašyto ar sakytą žodžio mūsų laisvės kovos painiavoje.

Per savo ilgą amžių daug jis išaugino žurnalistų, idėjų jiems plunksnų į ranką ir duonos kšnių į burną. Deja, ne visi jie prilygo savo senajam mokytojų ir būdo tiesumui, ir laisvės ilgesiu, ir neužgesinama savos tėvynės meile. Skaudu jam būdavo tai prisiminus.

Visiems yra skirta išeiti iš šios žaliuojančios žemės, gausiausiai krauju ir ašarom palaistytos. O jau šiandien pagarbos ir liūdesio nulenkę galvos išlydime mūsų brangų bičiulį Joną Kardelį...

Vieningai dirbkime toliau

Lietuvos atstovas **Juozas Kajeckas** kalbėjo Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimo sukakties minėjime vasario 9 d. Washingtone. Apžvelgęs Lietuvos valstybės istoriją kelių tūkmenčių laikų, kalbėtojas ilgai sustojo, išskeldamas 1918 m. nepriklausomybės atstatymo akto reikšmę ir išryškindamas dabartinę Lietuvos padėtį bei žymesnius mūsų laisvės kovos žygius. Jis tarp kitko pareiškė: "Nepriklausomybės paskelbimo to meto sąlygomis buvo drąsus ir ryžtingas žygis. To akto pasėjoje tauta įsijungė nelygion kovon dėl nepriklausomybės ir ją laimėjo.

kovotojų dėl jos teisių šiemet ypatingai prisimintinas prieš ketelį savaitę miręs Vasario 16 d. akto signataras, ilgametis Lietuvos Dipl. Tarnybos narys, ministeris Petras Klimas. Prisimindami tą garbingą Lietuvos suaukinto kankinį, mes tuo pačiu su pagarba prisimename ir kitus Lietuvos kūrėjus bei kovotojus dėl Lietuvos. Su liūdesiu ir dėkingumu prisimename ilgametį, žymųjį Amerikos lietuvių, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirminką ir mecenatą velionį J. Bačiūną.

Sovietų valdovai, smurtu ir jėga aneksavę Lietuvą, primetę jai rusiškos sampratos idėją. Ja sekant, Lietuvos seimininkai yra ne lietu-

viai, bet Maskvos valdovai. Lietuvos valstybei skiriamos funkcijos apribotos. Lietuvių tauta nužeminta į tautinės mažumos padėtį. Lietuvos valstybės pavadinimas tik iš vardo tapaliko. Tačiau Lietuva tebėra gyva pavergtųjų tautiečių sirdyse, kaip neseniai pasitvirtino esanti gyva Čekoslovakija ir kitos pavergtos tautos.

Kada ant Lietuvos nusileido ilgąjį vergovės raktis, šios draugingos Lietuvai šalies valstybės pasekretorius Summer Welles šios šalies vyriausybės ir žmonių vardu Pabaltijo valstybių okupaciją pasmerkė. Po to Lietuvos Dienos proga, metai iš metų sekė JAV vyriausybės smurtu pagrobto Lietuvos okupacijos nepripažinimas. Reikšta viltis, kad ateis laikas ir Lietuvai vėl nušvis išsiilgtos laisvės rytas. Aš neabejoju, kad ta šaunioji tradicija bus tęsiama ir naujosios administracijos. Washingtoniečių Vasario šešioliktosios minėjimas šiomet gan ankstyvas. Tad nenuostabu, kad toks pareiškimas šiai progai nesusipėta gauti.

Dabartinis JAV prezidentas yra taip pat nekartą padaręs palankių Lietuvos bylos reikalui pareiškimų.

Antai, praėjusių metų spalio mėnesį jis pareiškė: "Mes visi norime, kad JAV išliktų didžiausia pasaulio galybė. Mes taip pat viliaime, kad Lietuva atgaus laisvę ir nepriklausomybę. Su Dievo ir jūsų pagalba mums pasiseks kryžiaus žygis už Amerikos didybę ir Lietuvos laisvę". Mes prezidento Nixono taip šaunų pareiškimą dideliai vertiname. Prisimintinas taip pat jo inauguracijos proga pasakyto kalboj pabrėžimas, kad "No man can be fully free while his neighbor is not".

Šios šalies senato ir atstovų rūmų taip pat metai iš metų pabrėžiama Lietuvai padaryta skriauda ir palaima lietuvių viltis sulaukti Lietuvos laisvės aušros. Lietuva Kapitoliuje šiomet vasario 18 d. bus iškilmingai paminėta, kaip ir kitais metais.

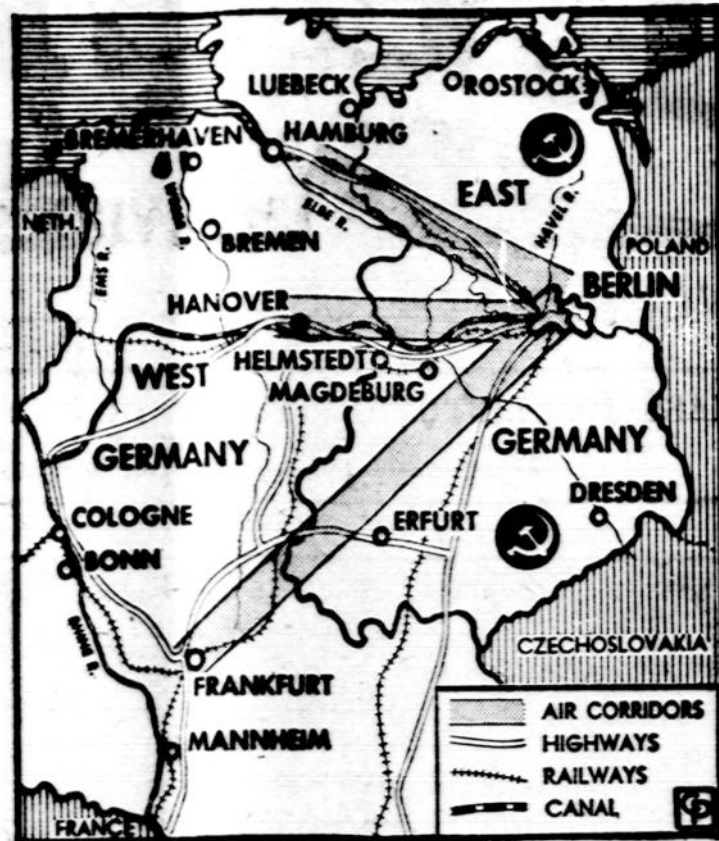
Mes dideliai dėkingi ir senatoriui Thomas J. Dodd už pakartotiną pas mus atsilankymą ir už pakartotinus Lietuvos prisiminimus senate.

Visiems Lietuvos draugams ir geradariams mes esame dėkingi už Lietuvos okupacijos nepripažinimą ir Vasario 16 dienos proga reiškiama pakartotiną moralinę paramą pavergtai lietuvių tautai. Lietuvos laisvės kelias kliūtims nusagytytas. Jis gal ilgas, bet garbingas, didingas ir kilnus.

Man belieka linkėti, kad laisvieji lietuviai vienybėje testų kovą dėl Lietuvos laisvės.

Viltis—brangiausia dovana. Visur kaip angelas ji lydi. Ji mūs stiprybė, mūs drąsa! Ji mūs stiprybė, mūs drąsa! (Maironis)

Jei tu nemoki prisitaikyti, jei tu neai pasiryžęs pilti iliauti, pūrvu, tai nei revoliucionierius, o tik pliuškis. Lominas

Juodos juostos rodo žemės kelius iš Vakarų Vokietijos į Berlyną, kur kovo 5 d. bus renkamas Vakarų Vokietijos prezidentas. Rytų Vokietijos valdžia uždraudė atstovams žemės keliu įvykti į Berlyną, todėl jiems teks skristi lėktuvais. Už laisvą susisiekimą su Berlynu yra atsakinga Sovietų Sąjunga, be kurios žinios Rytų Vokietija ir minėto uždraudimo nepaskelbė. Sovietų Sąjunga, matyt, nori išmėginti naujosios JAV administracijos nusi-

Vien tik auksas valdo mus?

RAŠO R. E. MAZILIAUSKAS

NUGARMĖJĘ PRIKLAUSINIAI

Baltijos respublikų priklausiniai Didžiojoje Britanijoje nūn jau nebegrižtama nugarmėjo sovietų ir... Britanijos spekuliantų kišenė. Sausio 22 d. D. Britanijos parlamentas 161 balsu prieš 115 trečiuoju skaičiumi priėmė įstatymą, nusavinantį Londone iki šiol laikytus Baltijos valstybių priklausinius. Tas įstatymas prieš išgaliojimą dar turės būti patvirtintas Lordų rūmų. Ten įstatymas tegalės būti diskutuojamas ir, galbūt, vilkinamas, bet, atrodo, galutinis jo priėmimas tėra laiko klausimas.

Tie baltiškieji priklausiniai iš tikrųjų yra tas vadinamasis auksas, kaip jie dažniausiai vadinami lietuvių spaudoje svetur. Visiškai tikslu, kad priklausinių suma iki šiol dar nėra paaiškėjusi, tačiau viešai yra minimos sumos nuo 5.5 iki 7.5 milijonų svarų sterlingų (13.2 ir 18 milijonų dolerių). Tiesa, nemažą šitų sumų dalį sudaro auksas, kurį Estijos, Latvijos ir Lietuvos vyriausybės prieš 30 metų padėjo Anglijos Banke Londone, tačiau ne vien tik tai auksas. Dalį jų priklausinių sudaro Baltijos valstybių bankų ir kitų įmonių (sakykime, "Maisto" akcinės bendrovės, "Lietūkių" ir pan.) eilnamosios sąskaitos Anglijos Banke ir kitos smulkesnės sumos. Lietuviškoji šitų priklausinių dalis yra pati mažiausia, nes, 1939 m. prasi-
dėjus Antrajam pasauliniam karui, Lietuvos respublika didžiausią savo užsienio rezervų dalį nukreipė į JAV, o D. Britanijoje buvo padėta, palyginti, nedidelė tų atsargų dalis.

1940 m. birželio 15 d. Sovietų Sąjungos kariuomenė įžengė į Pabaltijį, kraštus okupavo, ir Baltijos respublikos netrukus faktiškai nu-
stojos egzistuoti. Tokiais atvejais okupuotųjų valstybių turtai užsieniuose paprastai užblokuojami. Tai reikšia, kad tie turtai yra užšaldomi, prie jų negalima prieiti, kol nepaaiškės teisėtas

tų turtų savininkas. 1940 m. tuos baltiškuosius priklausinius užblokavo ir D. Britanijos vyriausybė, ir jie išliko užšaldyti iki šiol. D. Britanija vis dar nepripažįsta Lietuvos prijungimo prie Sovietų Sąjungos de jure, vadinasi, nelaiko sovietų vyriausybės teisėtu buvusios Lietuvos vyriausybės pėdiniu, turėčiu, taip sakant, paveldėtoju teisių. Antra vertus, visokių prekybinių įmonių turtai taip pat teisiskai liko savotiškai našliai. Tos įmonės nebeegzistuoja, jos sovietinės valdžios buvo suvalstybtos, nusavintos arba visiškai uždarytos. O kadangi toji sovietų valdžia Lietuvoje teisiskai nepripažįstama, tai ir naujieji tų įmonių savininkai nelaikomi teisėtais tų turtų savininkais.

Tie priklausiniai, atrodo, turėjo likti užblokuoti tol, kol atsirastų teisėti jų savininkai, ko, kaip žinome, iki šiol nėra. Tačiau D. Britanijos parlamentas, štai, vis dėlto nubalsavo tuos priklausinius nusavinti.

Sovietų Sąjunga į tuos priklausinius savo pretenzijas pareiškė tuoj po Lietuvos, Latvijos ir Estijos oficialaus prijungimo prie Sovietų Sąjungos 1940 m. liepos mėnesį, tačiau D. Britanijos vyriausybė tuos reikalavimus atmėtė. Britai Baltijos respublikų prijungimą prie Sov. Sąjungos tepripažino de facto, t. y. tik kaip gyvenime faktiškai įvykusį dalyką, bet iki šiol nepripažino de jure, atseit, kaip teisėtą, legalų įvykį, ir todėl tuos priklausinius 29 metus laikė užblokuotais.

Abipusiai ieškiniiai

Reikalas gerokai susipainiojo dėl abipusių ieškinių tarp D. Britanijos ir Sovietų Sąjungos. Britų ieškiniiai Sovietų Sąjungai iš tikrųjų yra nemaži, jie sudaro daugiau kaip 215 milijonų svarų sterlingų (apie 516 mil. dol.) Didžiausia šitų ieškinių dalis siekia dar caro laikus.

Juos sudaro buvę britų pinigų ir bendrovių turtai, kurie po komunistų revoliucijos buvo nusavinti Rusijoje, ir visokie caro laikų Rusijoje išleisti paskolų lankštai bei obligacijos, kurie buvo platinami ir Britanijoje. Sovietai šitų caro laikų vertybės popierių niekad nepripažino, juos laikė ir tebelaiko niekiniais.

Britai taip pat turi ieškinių, susijusių grynai su Baltijos respublikomis. Šitie ieškiniiai siekia maždaug 15 milijonų svarų sterlingų (apie 36 mil. dol.). Juos sudaro sovietų Baltijos kraštuose nusavinti britų pinigų ir bendrovių turtai (įmonės, namai, žemė), o taip pat ir visokie baltiškų paskolų lankštai. Lietuvai iš šitų ieškinių, atrodo, tenka mažiausioji dalis, kurios didžiumą, matyt, sudaro Vilniaus miesto paskolos laikštai. Tie laikštai buvo išduoti prieš Antrąjį pasaulinį karą, kada Vilnius buvo prijungtas prie Lenkijos valstybės. Kai Vilnius grįžo Lietuvai, britai, aišku, tų ieškinių negalėjo pateikti Lenkijos vyriausybei, tačiau, negali tų ieškinių pateikti nei Lietuvai, nes britai iki šiol nepripažįsta jokios Lietuvos vyriausybės de jure. Vilniaus miesto paskolos lankštų Britanijoje buvo nemažai išplatinta, ir jie vis dar yra Londone kotiruojami, t. y., Londono biržoje (stock exchange) jai tebėra prekiaujama.

Tuo tarpu sovietai iškėlė savo ieškinius D. Britanijai, kurie sudaro maždaug 10

milionų svarų sterlingų (apie 24 mil. dol.) ir yra susiję su Baltijos kraštais. Sovietų baltiškuosius ieškinius sudaro ne tik užblokuotasis (arba bent iki šiol užblokuotasis) Baltijos respublikų turtas D. Britanijoje, bet ir kiti ieškiniiai, kurie iš tikrųjų nėra britų vyriausybės kontrolėje.. Tai įvairūs privačių Baltijos kraštų pinigų ir bendrovių buvę priklausiniai D. Britanijoje, kurie pagal sovietų įstatymus atiteko ar turėjo atitekti Sov. Sąjungai, bet kurie priklausomybė vienai ar kitaip jau išsprendė kitaip. Prie tokių sovietų ieškinių, pavyzdžiui, priskirtinai būvę Estijos prekybos laivai, kurie tačiau tuoj po sovietų okupacijos 1940 m. buvo perregistuoti ir plaukiojo po kitų valstybių vėliavomis. Tų laivų jau seniai nebėra, nors Anglijoje vis dar veikia estų išeivių laivinkystės bendrovės, savotiškos anų laivų įpėdinės, kurių dabartiniai laivai paprastai plaukioja po Panamos arba Liberijos vėliavomis.

Iš panašių ieškinių Lietuvai tenka tik maža dalis. Ją sudarytų Lietuvos pinigų ir prekybinių organizacijų 1940 m. Britanijoje buvę priklausiniai, kuriuos sovietų įstaigoms pasisekė suvesti ir įtraukti į savo ieškinių sąrašus. Šitų priklausinių iš tikrųjų jau seniai nebėra. Jų savininkai prieš eilę metų yra pasikeitę, arba tie priklausiniai jų savininkų jau yra sunaudoti.

(Bus daugiau)

Žvilgsnis į profesines sąjungas

(Tęsinys)

Britanijos prof. sąjungos

smukdomas, sekant mintimi, kad tai "boso" reikalas. Tuo tarpu be pelno tie "bosai" negali gerinti darbo sąlygų ir didinti atlyginimų. O kai prof. sąjungos didesnius atlyginimus išsidera arba išsikovoja, tai "bosai" yra priversti kelti kainas, ir tos padidėjusios algos visvien daugiau neperka. Gaunasi tarsi užburtas ratas.

Darbiečių vyriausybės padėtis tikrai nėra pavydėtina. Atmetę revoliucijos mintį ir nesiekdami prievarta panaikinti kapitalistinės santvarkos, darbiečiai, vadovaudami kraštui, nesvengiamai turi skatinti pramonės gamybą ir darbo našumą, o pramonė juk yra kapitalistų nuosavybė. Vadinasi, darbas ir kapitalas privalo susirasti bendrą kalbą. Darbo našumas ir gamyba turi kilti, nes nuo to priklausys visų gyventojų gerovė, o darbininkai turi gauti teisingesni atlyginimai ir turi būti apsaugoti nuo kapitalistų išnaudojimo.

Britų prof. sąjungos į darbą daviaus tebežiūri su labai dideliu įtarumu ir apie "taikingą sambūvį" nelabai tenori žinoti. Senos, nenuolaidžios kovos tradicijos britų darbininkijos organizacijose tebėra labai stiprios, ir prisitaikymas prie dabarties sąlygų vyksta labai lėtai.

Vokiečių darbininkija

Vakarų Europoje profesinių sąjungų judėjimas bene bus labiausiai pasilikes Nukelta į 3 pusl.

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO RASO,
TAS DUONOS NEPRASO.

IŠ TOLIMŲJŲ HAWAJŲ

Tęsinys

Jonas Urbonas, Lawrence, Mass., rašo:

"Kai beveik visi senosios kartos veikėjai išmirė, nebeliko kas veikti, todėl ir klubą reikėjo parduoti. Nupirko žydų tautybės pirkėjas, reikėjo skubiai išsikrauti 1967 metais. Išmokejau skolą, likusiąją dalį, apie \$16.000, pasidalino šerinininkai. Kiekvienam teko po \$115.

"Lietuvių tvirtovės vietoj išdygo du dideli gyvenamieji namai. Kol pinigai nebuvo išdalinti, dar gausiai susirinkdavome vokiečių klube, bet kai išdalytas tuščias, tai baigėsi ir klubo narių susirinkimai, — nėra namo, nėra pinigų, tai nereikalingi nei susirinkimai. Tei-

Zvilgsnis į prof. sąjungas

(Atkelta iš 2 pusl.)

pasaulėžiūrų įtakoje. Tokioje Prancūzijoje prof. sąjungos yra ideologiniai susiskaldžiusios. Komunistai turi savas prof. sąjungas, katalikai — savas, o demokratiniai socialistai vėl savas. Antra vertus, prof. sąjungos yra per daug politiškos: jos ne vien tik kovoja už savo narių apsaugą ir gerovę, bet taip pat veiksmingai dalyvauja ir politiniame gyvenime, ko beveik nebegalima pastebėti Amerikoje ir Britanijoje. Tai, be abejojimo, senų darbininkijos judėjimo tradicijų padarinys.

Vak. Vokietijoje po Antrojo pasaulinio karo profesinės sąjungos turėjo atsiiekti iš naujo. Hitleris senąsias vokiečių prof. sąjungas buvo išvaikęs, o jų vietoje įsteigė vadinamąjį "darbo frontą", kuris su prof. sąjungomis, kaip tokiomis, neturėjo nieko bendra. Atkurdamas savo prof. sąjungas, vokiečiai prisilaikė senų tradicinių formų, bet tuo pačiu jiems vis dėlto pavyko atsiiekti nuo kairiųjų atsilikusių prof. sąjungų liekanų, kurios modernioje visuomenėje tegali trukdyti.

Vokiečių prof. sąjungos suorganizuotos pagal gamybos šakas: metalo, transporto, spaustuvininkystės ir popieriaus pramonės darbininkai ir pan. Šios šakinės prof. sąjungos yra apsiėjungusios bendrinėje organizacijoje, vadinamoje DGB (Deutscher Gewerkschafts-Bund). Pastarajai nepriklauso tik tarnautojų ("baltarankių") prof. sąjunga ir kaikiurios katalikų prof. sąjungos, tačiau nepriklausomų katalikų prof. sąjungų skaičius palaipsniui mažėja. Mat, pasaulėžiūriniai pradai tėvadiena vis mažesni vaidmenį darbininkijos judėjime. Priešingai britų darbininkams, vokiečių socialdemokratų partija yra visiškai nepriklausoma nuo prof. sąjungų. Turbūt, visi prof. sąjungų veikėjai save laiko ir socialdemokratais, bet organizacinių ryšių tarp partijos ir prof. sąjungų nėra.

R.E.M.

(Bus daugiau)

TORONTO. ONT.

Mirė inž. E. Bubelis

Inž. E. Bubelis buvo ypatingai veiklus lietuvis. Ilgą eilę metų jis dalyvavo chore, aktyviai dirbo skautų eilėse, mokytojo lietuvių mokykloje, be jo neapsiejo ir daugelis kitokių kultūrinių darbų. Jis buvo tiek judrus ir darbingas, kad ne kultūros darbai jo ieškojo, bet jis be jų nenurimo.

Bet žiaurioji mirtis iš mūsų tarpo visus plėšia vienu. Paskutiniuoju laiku jis staiga ir netikėtai susirgo, o nuvežus į ligoninę tuojau mirė. Gydytojai rado kraujotakos sutrikimą smegenyse, ir nei didžiausios jų pastangos nuo mirties neišgelbėjo.

Paliko liūdinčią žmoną, taip pat ilgametę lietuvių šeštadienines mokyklos mokytoją, tris mokyklą lankančius vaikus, daug giminių ir artimų draugų. O šios žemės keliais dar buvo spėjus išvaikščioti tik keturiasdešimt pėkerius metus.

Žuvo lietuvių

T. Vaitukaitienė, svetimoje padangėje gimusi ir užaugusi lietuvių, ne tik lietuviškai gražiai kalbėjo, skaitė ir rašė, bet ir be lietuviškos spaudos neapsiejo. Savo vienintelį sūnų taip pat stengėsi išauklėti tikru lietuviu, bet ne lietuviškos išvaizdos iškamia. Bet netikėtai mirtis ne tik jos šeimą išardė, bet ir ją pačią į kapines nuvarė.

Dar visai neseniai, susidariusi krūvių įvairių reikalų, ji išvažiavo į atlikti. Ir štai Bramptono miesto apylinkėse, dviejų masinomis susidūrus, o trečią ant jų užlipus, buvo užmuštas net trys moterys, kurių tarpe ir mūsų geroji tautietė. O mirtį atvežusią mašiną vairavusi moteris liko visai sveika, tik patraukta atsakomybės už neatsargų važiavimą.

baigdamas savo linkėjimus, rašo:

"Broleli, būtų ir mudum buvę geriau ir lengviau gyventi, jei būtum turėję progos pabūti bent pusmetį šėtam, bei septintam "greide". Kaip mes galėjom tada tokią progą turėti, kaip mūsų vaikaičiai. Jei tais laikais mūsų "profesorai" ir "greidai" nesikirstė, pramokino abėcėlės, poterių ir sako: "Tau užtenka, eik kiaučių ganyti!"

Praėjusieji metai mums buvo labai malonūs, nes turėjome daug svečių iš Lawrence, Mass., ir jo apylinkės, ypač, kad jų tarpe buvo jau antros kartos čia augę jaunimas. Be minėtos Mildos Amšiejūtės, pas mus svečiavosi Alenutė Makarevičiūtė-Knowles su savo gyvenimo draugu iš N. Andoverio, Mass., mano krikšto dukta Marytė Subačiūtė su vyru Edie Valečka ir Raškauskai.

A. Jenkins

Lietuviai kariai visame pasaulyje

Sovietams užimant Čekoslovakiją, sovietų tanke žuvo lietuvis karys.

Kap. Jonas Rapšis iš Nashua spalio 25 d. žuvo North-eastern lėktuvų linijos katastrofoje. Lietuvos karininkas Vladas Pliuras žuvo automobilio nelaimėje spalio 24 d. Detroito. Rugsejo 15 d. Chicagoje staiga mirė Lietuvos karys Bronius Pernaravičius, o spalio 29 d. Chicagoje plk. ltn. Balys Svila. Antanas Petkus, Dariaus ir Girėno posto Chicagoje narys, mirė lapkričio 1 d. Anglijoje mirė buv. Lietuvos karininkas Juozas Staras, 57 m. amž., karininkas Jonas Jasutis mirė liepos 27 dieną Frenso mieste. Spalio 31 d. Chicagoje mirė I pas. karo veteranas bankininkas Jonas Kazanauskas.

Mirusiems tebūna lengva žemėlė, o jų visų likusioms šeimoms gili užuojauta.

Juozas Lapinskas, kurio tėvai gyvena Chicagoje, grįžo iš Vietnamo, ten išbuvęs metus ir pakeltas į seržantus. Tarnybą tęs Ft. Eustis.

Ona Barbora Sanvaitis iš Chicago tarnauja gailėstiną seserimi JAV aviacijoje Sheppard, Tex.

Labai įdomus sutapimas, kad prieš metus laiko ir beveik toje pačioje vietoje panašioje nelaimėje žuvo ir jos vyras. Tuo metu kartu su vyru važiuojo ir ji, bet buvo tik smarkiai sutrenkta, o apie pusmetį ligoninėje išgyjęs, išėjo su atgauta sveikata. Bet po beveik metų iš tos pačios vietos pas vyrą negrįžtamai nukeliavo ir ji.

Mirė seniausieji ateivė

G. Karalienė iš lietuvių tarpo buvo seniausio čia krašto ateivė. Metų skaičiui už ją yra dar senesnių, bet ilgiausią laiką šio krašto oru kvėpavusi — ji paskutinė. Ji tėvynę apleido prieš Pirmąjį pasaulinį karą, būdama dar visai jauna mergaitė.

Sunkus tada buvo gyvenimas ir čia. Bet varge su brendus, varge ir apsišvedė, o sulaukus šeimos, dar į didesnę vargą įpuolė. Didelis smūgis ją pritrėkė, kai eismo nelaimėje žuvo vyras, palikęs ant jos vienos pečių sunkią vaikų išlaikymo našą.

Bet su gyvenimo bangomis besigrumdama, užaugino net tris dukteris ir sūnų. Tik antrą kartą išteklėjusi, nuo pečių nusivertė sunkią gyvenimo našą. Bet šiomis dienomis, visai trumpą laiką pasigūsi, žiaurais gyvenimo kelią baigė ir ji.

J. Mikalauskas

Valteris Sabaliauskas, pasižymėjęs karo fronte Vietname. 6 mėn. pabuvęs West Point karo akademijoje, vėl išvyko į Vietnamą jau trečią kartą.

Bernardas Šimkus jau trejus metus tarnauja JAV laivynė San Francisco, Cal.

Serž. Gintaras Dambrava, dr. Vyta. ir Ald. Dambravų sūnus, rugsejo 16 d. buvo sužeistas Vietname ir po operacijos atvežtas į JAV.

Jonas Garbavyjus, išbuvęs pusantrų metų P. Vietname, sugrįžo į Chicago ir įsijungė į lietuvių veiklą.

Edvardas Uzemack tarnauja signalizacijos dalinyje Ft. Mammoth, N.J.

Kap. dr. Kastytis Jučas iš Middletown, Conn., baigęs specialų kursą, išvyko į P. Vietnamą. Jis yra akių ir ausų specialistas.

Kap. Juozas Zalėnas jau 25 metus tarnauja United lėktuvų bendrovėje. Jis 9 savaites vežiojo dabartinį prezidentą Nixoną.

Rašytojo J. Gliados sūnus Jurgis, teisių daktaras, išvyko atlikti karinės prievoles.

Plk. ltn. M. V. Palatas, dabar esąs P. Vietname, dėkoja už siuntinius, kurie ateina iš Chicago SW Herald skaitytojų.

Jūrininkas Robertas Stannas Argentinos sostinėje sukūrė šeimos židinį. Stasys Šerkšnys iš Chicago dabar tarnauja P. Korėjoje prie demarkacinės linijos. Ten pat yra ir chiegietis Jonas Deksnys.

Edvardas Žukauskas, kurio tėvai gyvena Chicagoje, dabar yra P. Vietname, o Kastytis Triukas iš Waukegono grįžo iš Vietnamo, kur išbuvęs vienerius metus.

Richardas Kružikas ir Waukegono, Ill., baigęs ekonominis mokslus ir praeitą vasarą sukūrė šeimą su T. Milašūte, išvyko karinės prievoles atlikti.

Bal. Brazdžionis

PATERSON, N.J.

Gera darydamas patė nukentėjo

Kaip rašo Darbininkas, Jonas Krukonis, sužinojęs, kad buvo apiplėštas LB valdybos pirmininkas A. Rugsys, prieš šventes užsukęs pas jį ir paaukojęs reikiamą sumą rašomajai mašinėlei įsigyti, grįždamas namo buvo juodukų sumuštas ir apiplėštas.

Sirhan B. Sirhan vedamas į Los Angeles teisimą. Jis kaltinamas nužudęs sen. Robertą Kennedį ir dabar teisiamas. Gresia elektros kėdė ar kalėjimas iki gyvos galvos.

Kas kitur rašoma

ISPLAUTI SMAGENIS?

Los Angeles mieste Antano Skiriaus leidžiamas laikraštis "Lietuviai Amerikos Vakaruose" šių metų nr. 1 aprašė frontininkų surengtą "Politinių studijų lietuviškosios problemos sprendimo savaitgalį". Pasirodė, ten labai "išmintingai" kalbėjosi ir nukalbėjęs dr. Pamataitį, Lietuvoje buvusį kriminalinės policijos viršininką. Buvę taip:

"Dr. Pamataitis, turėjęs kalbėti tema "Organizacinė laisvinimo veiksmų struktūra", pabėrė šių išminties perlų: Altas ir Vliskas lemiamos reikšmės nebeveikdina; visą atsakomybę už laisvės kovą turi perimti P. Liet. Bendruomenė, todėl reikia, kad Vliskas laisvu noru kapituluotų ir visą savo darbą perduotų PLB-nei. Jei jis to nenorėtų, tai turėtų sutikti į artimiausią savo šeimą įsileisti 50 delegatų iš PLB, kurie tą Vliką ir likviduotų".

"Po tokių "saliomonisčių" pasiūlymų J. Kojelis tuoj šoko su siūlymu susirinkusiam

čia pat ir nubalsuoti ir priimti dr. Pamataičio siūlymus. J. Kojelio siūlymas buvo sutiktas be ypatingo entuziazmo ir, užprotestavus A. Devenienui, S. Zymančiui ir kitiems, buvo praleistas tytomis, — rašo minėtas laikraštis ir toliau labai teisingai pastebi:

"Nenoromis skverbiiasi mintis, kad jei vietoj P. Pamataičio ir J. Kojelio čia būtų buvę pakviesti kalbėti kokie Kosyginai ar Priamiginai, tai jie nieko kito, o tik tą patį būtų pakartoję. Juk rusas okupantas tik to ir laukia, kad mes likviduotume savo veiksmus, susiskaldytume, nes pulverizuota iš-eivija yra bejėgė, o jiems tokios ir reikia".

Pasak "Lietuvius Amerikos Vakaruose", ir garbės konsulas dr. J. Bielskis pabrėžęs "tą pačią melodiją, kaip ir P. Pamataičis. Jis taip pat ieškojo miškos medžių ir nė vieno nerado".

Matyt, didelės liūtos Kalifornijos padangėje nevie-nam ir smegenis bus išplautos...

Svarbios knygos

- Buvusio Lietuvos prezidento dr. Kazio Griniaus Atsiminimai ir mintys, 1-ji dalis 302 psl., kaina \$2.00
antroji dalis 336 psl. su abiejų dalių vardynu. kaina \$5.00
Perkanti abi dalis kaina tik \$6.50
- Prof. P. Pakarklio Kryžiuočių valstybės santvarkos bruožai, 176 psl., kaina \$2.00
- Prof. P. Pakarklio Senasis Prūsų teisinys, 31 psl. ... 50 cent.
- Cicagietis Ispanijai komunistų pavergtose Lietuvoje 95 puslapiai, kaina \$1.00
- Prof. P. Pakarklio Popiežiaus bulės kryžiuočiams, 70 puslapių, kaina \$1.00
- Frank Lavinsko Amerikos Lietuvių Laikraštis nuo 1879 m. iki 1955 m. 190 psl. kietų virš. kaina seniau buvo \$6.00, o dabar tik \$2.00
- Dan Kvičio Magiškuoju kilimo į Vilnių, 330 puslapių, labai įdomūs 1962 metų kelionės į Lietuvą aprašymas su nepaprastais nuotraukais. Kaina \$3.00

MINDAUGO NUZUDY-
MAS, Juozo Kralikausko
premijuotas romanas, 246
psl., kaina \$3.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA
STASYS MICHELSONAS

— Koman, koman, Maiki, šiandien turiu davadly vai pasirokuoti.

— Apie ką?

— Pirmiausia pasakysiu, kad tu turi nuleisti atkistą savo pirštą, ba dabar jau negali manęs mokyti, lyg koks profesorius. Nuo dabar jau aš tave mokysiu. Ai bečiau!

— Žinai, tėve, kad tai būtų neblogo. Esi daug už mane vyresnis ir galetum kaiko mane pamokyti. Tačiau bėda, kad nedaug žinai.

— Tai atrodo, kad tu neskaitei antros Seno keleiviečio gramatos, kuri tilpo "Keleivy" prieš sniego zavieruką. Beje, ką tu mislini apie tokį baisų orą? Sakytum, kad sniego kalnas užgriuvo ant Bostono! Sniegas ejo su baisiomis liepsnomis; kartais atrodė, kad dangus užsidegė. Aš kelis kartus keliausi pažiūrėti, ar nedauga auza.

— Tikrai, tėve, buvo nepaprasta oro išdaiga: sniegas su perkūnija ir žaibais.

— Nu, ale grįžkim prie tos Seno keleiviečio gramatos. Jis rokuoja, kad aš turiu daugiau razumo už tave ir tu turėtum klausyti, ką aš sakau. Ar neskaitei?

— Skaiciau, tėve.

— Tai ką, ar eisi su juo ant kritikų?

— Nesinori.

— Kodėl?

— Nenoriu sugadinti jam ūpą. Jis galėtų nesmagiai jaustis, jei nurodyčiau jo klaidas.

— Maiki, aš perskaiciau jo gramatą kelis kartus ir neradau jokios klaidos. Jis tik pasako, kad aš daugiau už tave žinau; nu, o tas juk teisybė.

— Ar žinai, tėve, kad mūsų draugas Senas keleivietis pirmuoju savo laiško sakinį klysta. Jis sako, kad aš, perskaitęs jo pirmąjį laiška, sutikau su jo nuomone Čekoslovakijos klausimu. Tėve, ne, aš su jo nuomone nesutikau. Jis taip pat klysta rašydamas "FBI", kur turėtų būti "CIA".

— O ką tas reiškia?

— FBI, tėve, yra Amerikos kriminalinė žvalgyba

vidaus reikalams, o CIA yra politinė žvalgyba užsienio propagandai; ji turi savo laivyną, savo aviaciją ir kitokių priemonių. Jos pastangomis ir Stalino duktė Svetlana atsirado Amerikoje. Senas keleivietis rašo, būk tai esanti mano "sena pasaka", tėve; taip rašė Amerikos spauda.

— Ale jis netiki, kad gaziotos būtų taip rašiusios, ba tu nenurodei, kokios gaziotos taip rašė. Taigi, pasakyk, kodėl nenurodei? Tą ir aš norėčiau žinoti.

— Žinai, tėve, kad Stalino dukters Amerikoje pasirodymas buvo didelė sensacija, todėl apie ją rašė ne tik laikraščiai, bet ji buvo rodoma ir televizijoje. Pirmą kartą aš ją pamaciau televizijoje transliuojamą iš New Yorko, kai ji buvo apsupta reporterių ir klausinėjama, kaip ji pabėgo iš Sovietų Rusijos. Tada ji ir pasakė: Aš nepabėgau; man tenai buvo gera gyventi, ir aš grįšiu į savo tėvynę, nes tenai ir mano vaikai liko. Šito jos pareiškimo aš laikraščiuose nemačiau; matyt, gatvinei spaudai jis nelabai patiko. Jeigu Stalinitė būtų pasakiusi: "Ištrūkiau kaip iš pragaro", tai, be abejoj, būtų paskelbta sprindinėmis raidėmis.

— Nu, tai visgi tu, Maiki, pamelavai. Sakei, kad apie Stalinitę skaitei gazietose, o dabar baidini, kad televizijoje ją matei.

— Tėve, aš niekad nemečiau. Televizijoje aš mačiau ją du kartus, o kiek kartų skaiciau apie ją laikraščiuose, to ir suskaiciauti negaliu.

— Ale biesas žino, kokiuose laikraščiuose tu skaitei. Mūsų frontas Senas keleivietis sako, kad yra tokių laikraščių, kurie tik išgalvotas istorijas terašo. Teisybės tenai nėra. Visą apverčia aukštyn kojomis. Taigi, jis rokuoja, kad iš tokių drastiškų ir tu pačiam tą pasaką.

— Šitaip galvodamas Senas keleivietis taip pat klysta, tėve.

— Olrait, Maiki, aš noriu surasti, kas čia klysta — jis

ar tu. Taigi, koman, išvirozyk, iš kur tu savo pasaką apie Stalinitę paėmei. Tu sakei, kad Amerikon ją atgabeno kokie ten žvalgybininkai. Taigi nurodyk, kur apie tai skaitei? Koman, aš duodu tau čenčių. Kitaip — būsi melagis.

— Gerai, tėve, galiu tavo smalsumą patenkinti. Ir tai bus ne "išgalvota istorija", kokias skelbia nerimti laikraščiai, bet pačios Washingtono valdžios pareiškimas. Štai: "Valstybės Departamentas pirmadienį prispazino, kad Svetlanai Stalinitai buvo duota viza atvykti į Jungtines Valstijas." Taip rašė 1967 metų kovo 23 d. Bostono "Herald". Bet tai dar ne viskas.

— O kas daugiau?

— Toliau tas pats laikraštis ir to paties laidoj rašė: "Valstybės Departamento kalbėtojas Robert J. McCloskey paaiškino, kaip JAV vadovavo (Svetlanos) Alilijevos žingsnius iš New Delhi — pirma į Romą, o paskui į Šveicariją".

— Nu, ale žvalgybininkų čia nesimato. Maiki.

— Apie tai, tėve, yra pasakyta kitur, būtent, "Information Please" almanake. Tenai parašyta labai aiškiai, kad Stalinitė iš Indijos vyko Romon, paskui Šveicarijon, ir vis "in the company of a United States Intelligence Agency agent". Na, ar reikėtų dar aiškesnių faktų?

— Bet kodėl ji nevažiavo tiesiai Amerikon?

— Matyt, ji neketino čion važiuoti, nes ir Valstybės Departamento valdininkas McCloskey sako: "Jeigu ji būtų pareiškusi noro važiuoti į Jungtines Valstijas, jos prašymas būtų tuojau patenkintas".

— Jeigu tas teisybė, Maiki, tai atrodytų, kad ji buvo vėliau prikalbinta važiuoti Amerikon. Ale pasakyk, kokiam galam ji Amerikai reikalinga?

— Tėvas nesupranti, kad nuo to laiko, kai Rusijoje buvo sunaikintas carizmas ir sugriauta kapitalistinė santvarka, tarp komunizmo ir pasaulinio kapitalizmo vyksta žiauri kova. Vietomis ji dar šalta, o vietomis jau ir liepsnoja. Pavyzdžiui gali būti Korėja. Afrikos Kongas, Azijos Vietnamas, Dominikonų respublika ir kitos. Visur Amerika naikina komunizmą. Komunistinė Rusija, suprantama, tokią politiką smerkia, o Amerika smerkia sovietų politiką. Ir abi dvi ginkluojasi, ruošiasi žūtiniam karui. Bet kol bombos dar nekrinta, vartojama įžūli propaganda. Vartojama viskas, kas tik daugiau priešą išmurzina. Tam tikslui Amerika tikėjosi pavartoti ir Stalino dukterį, kai ji nuvyko Indijon, ypač kai sužinota, kad ji turi parašiusi "knygą", kurios negalėjo Sovietijoje išleisti. Tikėtasi, kad tas jos rašinys sovietams bus labai skaudus smūgis. Štai, tėve, kam Stalinitė buvo Amerikai reikalinga.

— Maiki, aš dar nežinėjau, kad dėl caro nuvertimo būtų tiek trubelio ant svieto.

— Ne dėl paties caro, tėve, bet dėl to, kad jį nuvertus buvo sugriauta kapitalistinė sistema. Tai santvarkai ginti tuojau sukilo buvę caro generolai, ir jiems į talką tuojau soko kitų kraštų pitalistinės valdžios. Per Murmanską įsiveržė anglai

Juodojo pasaulio sukilimas

STASYS MICHELSONAS

(Tęsinys)

MAIŠTAS PRIEŠ VOKIEČIUS

Pirmas negrų maištas prieš kolonistus įvyko 1903 metais Tanganykoje, vokiečių kolonijoje.

Tanganyką, kartu su Ruanda-Urundi, vokiečiai valdė Rytų Afrikoje nuo 1885 metų iki Pirmojo pasaulinio karo. Idomi tenai buvo jų pradžia. 1884 metais nuvyko tenai vokiečiai Karl Peters ir pigiai prisipirko žemių iš vietinių vadukų. Paskui jis išpardavė tas žemes kitiems vokiečiams, ir taip įsikūrė vokiečių kolonija. Berlyno valdžia paėmė ją savo globon ir davė ginkluotą apsaugą.

1903 metais angonų negrų kiltis Tanganykos pietuose sukėlė prieš vokiečius maištą. Kova buvo labai žiauri ir tęsėsi iki 1905 metų. Vokiečiai žudė ne tik pačius sukilėlius, bet degino ir jų javus laukuose, marino badu negrų kaimus, naikino visą kraštą. Yra apskaičiuota, kad žuvo nemažiau kaip 120,000 sukilėlių. Maištas buvo nuslopintas.

Per Pirmąjį pasaulinį karą šitą vokiečių koloniją užkariavo anglai, kuriems daug padėjo ir vietiniai negrai. Bet vokiečių palikimas Tanganykoj matyti ir šiandien. Jie nutiesė geležinkelį per visą kraštą, pastatė tos teritorijos sostinę Dar es Salaam, išmokino negrus amatų ir viešos tvarkos. Todėl tanganykėnai ir dabar prisimena vokiečius kaip gerus šeimininkus, nors ir labai griežtus.

Vokiečius iš Tanganykos išmušė, anglai kurį laiką valdė tą kraštą Tautų Sąjungos pavedimu, o 1961 metais jam buvo pripažinta jau visiškai nepriklausomybė.

Tačiau šiandien Tanganykos jau nėra, nes 1964 metais ji susijungė su komunistiniu Zanzibaru, ir susidariusi iš jų viena jungtinė respublika dabar vadinasi Tanzanija, kurios sostinė pasilieka Dar es Salaam.

KOMUNISTŲ PROPAGANDA

Nors sukilimas Tanganykoj buvo nuslopintas, tačiau afrikiečių bruzdėjimas prieš kolonistus plito ir toliau. Daug prie to prisidėjo švietimas. Išmokę skaityti, negrai sužinojo, kad po Pirmojo pasaulinio karo Wilsonas reikalavo visoms pavergtoms tautoms apsisprendimo teisės. Jie patyrė ir apie Atlanto Čarterį, kuris kėlė kolonijų žmonių laisvės vilčių. Ir kaikuriuos tautos jau buvo laisvę iškovojusios. Iš Indokinijos buvo išvyti pr neūzai. Anglija buvo priversta pripažinti laisvę Indijai. Po karo žydai atgavo savo tėvynę Palestiną. Pagaliau ir pačioj Afrikoj buvo nepriklausomų kraštų: Egiptas, Etiopija, Libija, Libėrija.

su prancūzais, per Archangelą amerikiečiai, o per Vladivostoką visa jų koalicija: anglai, prancūzai, italai, amerikiečiai, japonai, lenkai, čekoslovakai ir kiti. Kiek yra žinoma, jie išskėlė iš viso 250,000 kareivių Rusijos kontrevoliucionieriam padėti. Ir iš pradžios jie buvo užėmę keletą miestų. Sibire gen. Semionovas buvo jau įkūręs reakcinę karalystę. Sibire siuntėjo ir adm. Kolčakas. Pačioj Rusijoje veikė generolai Denikinai, Judenicas, Vrangelis, Kornilovas, Aleksiejevai, Petliūra ir kiti. Revoliucinė Rusija buvo apsupta iš visų pusių, kaip garnizonas apgultame mieste. Ir vis dėlto ji atsilaukė. Kovą laimėjus, ji pradėjo žiauriai savo priešams keršyti. Todėl kapitalistinės valstybės pradėjo organizuoti is lauko. Visų pirma, Amerika pasirūpino sudaryti Šiaurės Atlanto Organizaciją, trumpai vadinamą NATO, kurion įsijungė 15 Europos valstybių. Šita karinė sąjunga buvo nukreipta prieš Rusiją iš vakarų pusės. Tai buvo 1949 metais.

Paskui, 1951 metais, tuo pačiu tikslu buvo sudaryta ANZUS sutartis su Australija ir Naująja Zelandija, kad saugotų Pietų Vandenyną, Amerikos laivynui vadovaujant. 1954 metais Pietryčių Azijoje sudaryta iš 8 valstybių SEATO sąjunga prieš komunistinę Kiniją. 1955 metais įkurta Vidurinių Rytų organizacija — CENTO, kurion įtraukta Turkija, Iranas, Pakistanas ir Anglija. Jos tikslas — saugoti Vidurinių Rytus, kad neįsigaletų tenai Sovietų Rusija. Tuo tikslu Amerika ir Anglija ginkluoja tenai Izraelį, o Sovietų Rusija — arabus.

— Veidimint, Maik. Tu čia kalbi tik apie Ameriką. O kaip su Maskolija? Ar ji šventa, nieko nedaro prieš Ameriką?

— Būtų keista, tėve, jeigu ji nieko nedarytų. Daro, tik ne tokiu plačiu mastu. Kai Amerika suorganizavo prieš ją apie 30 valstybių Europoj ir Azijoje ir prie to dar 20 valstybių prieš komunizmą Pietų Amerikoje, tai Sovietų Sąjunga 1955 metais sudarė vadinamąjį Varšuvos Pakta, į kurį įsijungė 8 komunistinės valstybės. Bet šitą pakta kapitalizmas tuojau pradėjo ardyti, stengiasi pinigais ir kitokiais būdais silpnėsnes valstybes atplėsti. Jugoslaviją seniai jau atplėšė. Amerika išleido tam tikslui pustučio biliono dolerių. Taigi karas tarp senojo ir naujojo pasaulių eina ne juokais, tėve.

— Maik, aš tokio karo nematau.

— Tėvas esi kaip ta žuvis, kuri gyvena vandeny ir nemato vandens.

— Dac inaf, Maik Gudbai.

Astronautas Frank Borman, lankydamsis Prancūzijoje, turėjo progos susitikti su Jules Verne vaikičiu, kurio senelis pagarsėjo fantastiniais kūriniais, vaizduojančiais įvairias technikos galimybes. Viena jo veikalų, pavadintame "Nuo žemės į mėnulį", yra, palyginti, tiksliai pavaizduota, kaip žmogus nuskris į mėnulį. Tabar to įvykio Jules Verne vaikaitis (kairė), kuris pats jau senelis, tikrai sulaukė.

Visa tai Afrikos gyventojas sužinojo per du pasaulinių karų ir po jų. Pagaliau, juk ir jo paties rasei teko tuose karuose padėti nemaža galvų. Per pirmąjį karą iš Afrikos buvo paimta į ugnį 200,000 negrų, o per antrąjį — 500,000. Jiems buvo aiškinama, kad kariaujama už pavergtųjų tautų išlaisvinimą. Tačiau karas pasibaigė, o laisvės Afrikoje nebuvo matyti.

Cia negrams į talką pasišovė komunistinių valstybių agitatoriai, kurie pradėjo negrus kurstyti: Kariavot už laisvę, tai dabar jos reikalaukite. Sukilkit, varykit kolonizatorius laukan. Jie laiko jus paverge. Šalin vergijos pančiai! Ir emė čiabuvius mokyti, kaip tų pančių nusikratyti.

(Bus daugiau)

Keleivio 1969 metų

Kalendorius

Kaina \$1.00

Tai tikra enciklopedija, įvairių žinių aruodas. Čia rasoma apie viską. Jame, be kalendariumo, kuriame surašyti tarptautiniai ir lietuviški vardai kiekvienai dienai, rasite žinių, kiek kur gaminama maisto, apie didžiuosius pasaulio miestus, Amerikos žurnalus; sužinosite, kiek pasauly yra komunistų, kur yra ir kokių gamtos turtų, kaip Stalinas "sutvarkė" Ispanijos aukšą, kaip Lietuvoje atsiveikinta su Kipru Petrausku jam mirus, kaip Ukmergėje buvo sudeginta Agota Jūrėnaitė.

Jame rasite ir evangelijos bei stebuklų kritiką, sužinosite apie vergiją skruzdžių gyvenime, jėzuitų inkviziciją Vilniuje, mūsų išeivijos sroves, Lietuvos karčiamų istoriją, kaip atsirado įvairūs vardai ir pavadinimai, apie žemaičių deivę Morę ir kitus senų žmonių pasakojimus. Čia pasiskaitysite, kodėl lietuviai keičia pavardes, rasite žinių apie Baltųjų rūmų štabą, naują ateivybės įstatymą, širdžių operacijas ir t.t.

Jame yra patarimų, kaip pagreitinti vaismedžių derlių, kaip tręšti vaismedžius ir daržoves, ką reikia žinoti auginant kūdikį ir kt. Yra kalendoriuje ir juokų, ir gražių eilėraščių. Taigi, tai yra tikrai didelis visokių žinių šaltinis. Ir tomis žiniomis galėsite pasinaudoti, įsigiję kalendorių tik už vieną dolerį.

Nedelskite išsirašyti, nes kalendoriaus visais metais pritrūkdavo.

BUVO \$4, DABAR TIK \$2

Lietuvių išeivija Amerikoje

Parašė STASYS MICHELSONAS

Šitą 500 puslapių gausiai iliustruotą knygą dabar galite gauti už \$2, iki šiol ji kainavo \$4.

Ką toje knygoje rasite? Labai daug. Ten visa JAV, Kanados ir Pietų Amerikos lietuvių išeivijos istorija. Joje rasite, kada ir kaip ta išeivija prasidėjo, aprašytas jos organizacijas, jos spaudą, jos veikėjus, jos santykius su Lietuva ir kt.

Kitos tokios knygos neturime.

Knyga parašyta lengva kalba, kiekvieno ji lengvai skaitoma. Tad paskubėkite ją įsigyti.

.Pinigus siųskite:

KELEIVIS
636 Broadway
So. Boston, Mass. 02127

MOTERŲ SKYRIUS

K. BALTRUKONIS

Mamos kepsnys

(Tęsinys)

— Ninočka, — prašeko mažoji sesutė, šluostydama patalų užvalkalų šlapias akutes, — ar mamytė jau nesikels?

— Ne, — atsakė Nina, — ji jau numirus.

— Ji negyva? Kaip tėvelio pašautas kiškutis? — kamantinėjo sesutė asarodama Katia.

— Negyva, — prašovskė Nina, ir gausių asarų srovė vėl užtvindė jos akis.

— Ką mes darysim be mamytės?

— Nežinau, — nervingai atsėvė Nina.

— Ar mamytė taip ir gulės ant aslos? — įkyriai teiravosi Katia.

Nina nieko neatsakė. Tas klausimas parūpo jai ir be sesers. Kai tėtis pažįstamo motina mirė, jie visi buvo šermyse. Ji žinojo, kad mirusio lavonas šiltojo patalpoje ima dvokti. Laikyti viduje būtų labai baisu. Ji neužmigė iš baimės. "Išvilksiu su Katia mamą į malkinę", pagalvojo Nina. Lauke jau ėmė temti. Reikėjo skubėti, kol dar ne tamsu.

— Katia, — ryžtingai prabilo Nina, — lipam iš lovos. Apsirengsim ir išvilksim mamą į malkinę.

— Bet mama sušals, — protestavo mažoji.

— Kvailute, mamos jau nėra. Jau tik lavonas. Jam nešalta. Mamos siela jau danguje.

— Ninočka, ir aš norėčiau pas mamą į dangų.

— Aš taip pat. Bet ten patenka tik tas, kas numiršta.

— Tai mirkime ir mudvi, — tauskė Katia.

— Nereikia mirti. Pareis tėvelis, — ramino Nina.

Išgirdusi tėvelį minint, mažoji nurimo. Abidvi išsiringė iš lovos, užsimitė šiek tiek skudurelių ir prisitarti prie mamos.

— Tu trauk už vienos rankos, aš už kitos, — sukomandavo Nina.

Abi įsikibo už motinos rankų. Atvilko prie durų nesunkiai. Tačiau kai reikėjo pervilkti per slenkstį, buvo daug vargo. Lauke per sniegą lengviau pasisekė. Malkinėje pataisė jos suveltą sijoną, uždengė ten esančių apdriskusių maišų ir apmetė eglių šakelėmis. Nina rūpestingai užkišo malkinės duris. Pabaigusios laidotuves, tekėnos įsiriti trobelėn.

Trobelės vidus atšalo. Pro atidarytas duris vėjas pristūpė sniego. Mergaitės drebėjo. Nina ėmė pūsti pradėjusius gesti nuodėgulus. Kai įsiliepsnojo, ji pripylė vandens į puodą ir įmetė tris likusias bulvukes. Nevirė ji jų anksčiau, nors alkis ir kankino: tikėjosi mamytė parnešianti ką nors skanesnio. Ilgiau jau negalėjo kentėti. Išvirusios bulveles sušveitė nenuluptas. Pasišildė abi prie rusenanco židinio, atsigerė šilto vandens ir įsiringė į lovą. Sudegė jau paskutinė balana. Lūšnelėje viespatavo tamsa ir tyla. Mažoji greit užmigo, o didesnioji meldėsi. Nešnabždėdama, tik galvodama. Taip kaip ją mamelė mokė, kaip ji pati mokėjo: "Dievuliuk, sugrąžink mums tėvelį. Duok mums duonutės. Atsiimk mus į dangų... Pas mamytę... Gal ten ir tėvelis yra. Tu toks geras. Dievuliuk!" Maldos užvėjo ji kiek nusiramino ir pagaliau užmigo.

Daug sapnavo Nina. Baidyklų ir baisių dalykų. Bet kai pabudo, greit visa užmiršo. Prieš akis atsistojo didžiausia baidyklė — badas. Mažoji vis dar tebemiegojo. Vyresnioji planavo, kas reikia daryti. Trobelėje šalta. Nė truputėlio valgyti. Ugnelė židinyje užgesus. Liko tik vienas degtukas. Ji greit pašoko iš lovos, apsilviko, prisidrožė skiedrikių ir pakio paskutinį degtuką. Drebo iš baimės, kad neužgestų. Pasišėkė. Liepsna ėmė glostyti pagaliukus. Židinyje įkaito. Ji šildė rankutes ir vis galvojo, ką daryti, ką valgyti. Juk tuoj pabus mažą alkaną sesutė.

Netikėtai įstrigo į galvą išeitis. Baisi, bet išeitis. Ji pati jos išsigando. Net pasipurtė iš pasibaurėjimo. Apšilusi sugrįžo prie sesutės lovos. Gražus, bet sulysęs veidelis miegančios sesers ją vėl grąžino prie baisios idėjos. Nina buvo girdėjusi iš tėvelio, kad laukiniai žmonės valgo žmogieną. Užmuša, iškepa ir suvalgo. "Mama juk negyva", galvojo ji. "Jos tik lavonas, iš mėsos. Taip kaip kiškio. Kai piauni ir kepi, jam jau neskauda". Dar kartą žvilgtelėjo į sesutės pusę, pasiėmė aštriausią peilį, su kuriuo tėvelis balanas skaldydavo, sukaupė visas turimas jėgas ir, dantukus sukandus, išsmuko pro duris.

(Bus daugiau)

Cia matote 35 colių motiną su savo kūdikiu ir jį priėmusią gailėstinąją seserimi. Tai turkė, 33 m. amžiaus. Jos kūdikis yra 4 svarų ir 5 uncijų. Jos aviganis vyras yra 5 pėdų ir 10 colių aukščio.

Salomėja Nėris

UŽ GYVYBĘ TU BRANGESNĖ

Rieda traukinys gyvatė, —
Lik sveika, Lietuva!
Pamatysim, ko nematė.
Būsime, kur nebuvo.

Palios miglos raistuos guli,
Žalią slėnį juosia.
Kas mums pavaduos motulę?
Kas mums pavaduos ją?

Iš pušyno saulė kyla,
Mus šiltai bučiuoja, —
Skrendame per tylų šilą
Tuo keliu plačiuoju.

Ežeras skaidrus. Dugnu jo
Akmenėliai rieda.
Lanko bitė raudonųjų
Dobilėlių žiedą.

Cia skambus dangaus varpelis, —
Mažas viverselis, —
Ir šnekus sraunus upelis,
Ir jo baltas smėlis.

Ir tas beržas palei kelią,
Ir pušis paniurus, —
Dūzgianti maža bitelė, —
Žalio javo jūros,

Ir tos pilkos kaimo pirkios,
Soduose sutūpę, —
Ir iš išgąsčio pravirkęs
Gluonis palei upę, —

Šviesūs miestai ir miesteliai,
Gatvės įprastinės, —
Kaip šilta gūžta paukšteliai,
Židinyse gimtinis.

Ir tas oras toksai lengvas,
Ir daina krūtinėj...
Baltijos plieninės bangos...
Juk tai tu — tėvynė.

Už gyvybę tu brangesnė,
Širdyje kur plaka.
Tas tegali pasigesti,
Kas tavęs neteko.

Knyga yra geriausias žmogaus draugas

Teisės patarimai

Advokatė M. Šveikauskienė sutiko atskirti j. Keleivio skaitytojų klausimus teisės reikalais. Tie klausimai turi būti bendro informacinio pobūdžio. Klausimus ir atsakymus spausdinsime šiame skyriuje. Laikite reikią pažymėti, kad esate Keleivio skaitytojas. Klausimus prašome siųsti tiesiog šio adresu:

M. Šveikauskas, Attorney at Law,
Co-operative Bank Plaza
1864 Centre Street
Boston, Mass. 02132

Klausimas

Išgyvenę 27 metus, nutarėme kiekvienas eiti savo keliu. Vaikai vedę, turi savo šeimas, o mudu beveik visą gyvenimą prastai sugyvenome. Kiek uždirbdavau, ji vis man prikišdavo, kad kiti daugiau uždirba. Kas kartą, kai išeidavau su draugais, man prikišdavo, kad aš esąs girtuoklis ir pinigų metu laukan; pasidarė nebeįsivaikanti. Kentejau, kol galėjau, nes reikėjo vaikų išauginti, o dabar man atrodo, kiek to gyvenimo beliko! Noriu kiek laisvės ir ramybės. Žmona irgi tokios nuomonės. Sako, pasidalinkime namus ir pinigus, kiek jų yra, ir gali eiti sau po velnių.

Kai abudu sutinkame, ar reikia advokatą samdyti? Jei be advokato, kiek skyrybos apsieitų?

Be to, žmona dirba, nors mažai uždirba, apie 50 dolerių per savaitę. Ar reikės jai primokėti iš savo algos po skyrybų? Namai yra mano vieno vardu ir verti apie 30.000 dolerių. Jie jau beveik išmokėti, to "mortgage" tik keli tūkstančiai beliko. Ar ji turi teisę gauti pusę? Ar mudu kartu turim nueiti į teismą ar atskirai? Prašau patarti.

Skaitytojas

Ohio valstija.

Atsakymas

Jei abu nueisite į teismą ir pareikšite, kad atsisagros kartu gyventi ir nutartė skirtis, teismas išmes jus abudu laukan. Toks abiejų pusų susitarimas vadinamas "collusion", ir tokiu atveju skyrybos nėra suteikiamos. Turi būti viena nuskriaustoji pusė ir kita "kalta" pusė. Jei teismas nutartų, kad "toks tokį pažino", gali visai neduoti skyrybų. Be advokato Tamstos neapsieisite. Yra tam tikra procedūra, kurios reikia prisilaikyti. Lengva suklysti ir į bėdą patekti.

Dėl namų: jei namai yra Tamstos vieno vardu, — skyrybų atveju jie nebus padalinami. Tačiau teismas atsisagros j. Tamstos finansini stovi, paskirdamas žmogui vadinamąjį "alimony". Faktas, kad Tamsta turi beveik išmokėtus namus, bus priimamas dėmesin. Amerikoje vyras turi pareigą išlaikyti savo žmoną ne tik, kol su ja gyvena, bet ir su esąs pirmas senatvės požymis. Šiandien yra tokių, kuriuos dar nepažilusių plaukų nudažo taip, kad atrodytų pražilę.

Žilimo priežastis ne visada yra amžius. Kaikurie žmonės žyla tik giloje senatvėje, kiti ir visai nepažyla. Tuo tarpu yra ir tokių, kurių plaukai pradeda žilti dar jaunystėje.

namus ir vaikus, kol Tamsta mokėjai paskolą už namus bankui. Todėl, nors namai ir yra Tamstos vieno vardu, teismas atsisagros ir j. ta aplinkybė, kaip ir j. daugelį kitų.

"Keleivio" skaitytojai,

Athol, Massachusetts.

Ne. Tamsta neturi teisės "uždaryti" šilto vandens ir šildymo. Tačiau, kadangi Tamstos nuomininkė nemoka Tamstai nuomos, Tamsta neturės didelių sunkumų jai iškraustyti. Esamomis sąlygomis, Tamstai patarčiau nelaukiant nueiti pas vietinį advokatą ir nuomininką iškraustyti (summary process).

Christine Corhn iš Cincinnati yra tik 6 metų amžiaus, bet jau turi kito 7 metų vaiko įsodintą širdį.

Ji iš šokių uždirbdama padeda savo vyrui, kuris studijuoja teologiją. Ji sutinka šokti viešuos ir privačius rengimus.

KODEL ZYLO PLAUKAI

Seniau moterys jaudinosi, pamatčiusios savo pirmuosius žilus plaukus, nes tai esąs pirmas senatvės požymis. Šiandien yra tokių, kuriuos dar nepažilusių plaukų nudažo taip, kad atrodytų pražilę.

Žilimo priežastis ne visada yra amžius. Kaikurie žmonės žyla tik giloje senatvėje, kiti ir visai nepažyla. Tuo tarpu yra ir tokių, kurių plaukai pradeda žilti dar jaunystėje.

rių plaukai pradeda žilti dar jaunystėje.

Viena priešlaikinio žilimo priežastis — trūkumas kraujyje kobalto, kuris yra plauko pigmento dalis. Žilimą galima sulėtinti, valgant kobalto turintį maistą arba įtrinant į galvos odą kobalto turintį aliejų. Rekomenduojama dažniau valgyti ankštinų pupelių, nes jose yra daug kobalto.

Šeimininkėms

Idarytos morkos

Virtas morkas supiaustyti skersai apie 1 colio didumo rutuliukais. Šaukštu išskobkite vidų. Idarykite smulkiai supiaustytas lašiniukas ar rūkytu kumpiu su pakepiniais svogūnais. Sudėti į indą, įpilti sultinio ar sviesto ir troškinti 15-20 minučių. Baigiant troškinti, įdėti šaukštą grietinės. Valgyti karštas su raugintais agurkais.

Zuvis tešloje

Miltus, 2 šaukštus aliejaus ir truputėlį druskos praskieskite puse stiklinės šilto vandens, gerai išmaišykite, kad nebūtų gumulėlių. Žuvį išvalykite, supiaustykite nedideliais gabalėliais, apibarstykite druska, pipirais, žalumynais. Puses citrinos sultis išmaišykite su šaukštu aliejaus. Žuvies gabalėlius palaikykite tame aliejuje su citrina apie 20 minučių 10-15 minučių prieš duodant į stalą, į tešlą įpilkite dviejų kiaušinių plaktus baltymus, kiekvieną žuvies gabalėlį panardykite į tešlą ir kepkite puode, kuriame įpilta kiek daugiau aliejaus (kad apsemtų žuvies gabalėlius). Zuvis pateikiama karšta su bulvėmis. Prie jos tinka agurkai, pomidorai.

Ką tik gavome:

Išigykite ką tik gautas įdomias knygas:

Draugas don Camillo, įdomūs klebono ir vietinės komunistų partijos sekretoriaus pasikalbėjimai, 216 psl., kaina \$3.

Aukšiniai rageliai, Prano Naujokačio eilėraščiai, 64 psl., kaina \$2.

Ošiančios pušys, Halinos Didžiulytės - Mošinskienės 17 trumpų vaizdelių - apybraižų, 176 psl., kaina \$2.50.

Prisikėlimas, romanas, parašė Alė Rūta, 205 psl., kaina kietais viršeliais \$3.75, minkštais \$2.50.

Nužemintųjų generacija, egzilio pasaulėjautos eskizai, parašė Vytautas Kavolis, 77 psl., kaina \$2.

Varpas nr. 8, 206 psl., kaina \$2.50.

Aidas tarp dangoraižių, romanas, parašė D. Nendrė, 265 psl., kaina \$5.

Almėnų dievybės ir dievyrių VARDYNAS, surinko Anis Rūkas, 89 psl., kaina \$3.00.

Skelbtis

"Keleivys" yra naudinga!

Vietinės žinios

Būkite tik ryžtingi, viltingi. Kodėl Bostonas taip greitai ir vieningai įvykdė LF kvotą

Tokiais žodžiais baigė savo kalbą prof. Jonas Puzinas, iš Filadelfijos atvykęs į Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimo 51-rių metų sukakties minėjimą.

Pernai tą sukaktį minėjome miesto centre, didelėje John Hancock salėje, nes tai buvo 50 metų sukaktis. Siemet minėta savose patalpose — So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr.-jos salėje, į kurią susirinko apie 400 tautiečių.

Minėjimą pradėjo Amerikos Lietuvių Tarybos skyriaus pirmininkas inž. Edmudas Cibas. Sunešus 13 vėliavų (tai ceremonijai vadovavo Stepono Dariaus postovadas), sugiedojus himnus (pianinu skambino Anelė Januškevičienė), kun. kleb. Antanui Baltrušimui sukalbėjus maldą, susirinkusius sveikino Lietuvos galbės konsulas adv. Anthony Shallna, valstijos gen. prokuroras Robert Quinn, kurį pristatė adv. Johnas Grigalius (jis taip pat pranešė, kad gubernatorius Sargent ir majoras White Vasario 16-sios proga išleido proklamacijas, o seimelis, atstovų Kazimiero Tagmėno rūpesčiu, priėmė rezoliuciją, kurioje lietuviams reikiama pagarba už jų pastangas atgauti Lietuvai laisvę ir nuosirdus linkėjimas, kad Lietuva būtų greitai išlaisvinta iš sovietų kontrolės ir atgautų nepriklausomybę.

Dar pasveikinus Amerikos Pabaltiečių Dr.-jos atstovui, tribūna užėmė prof. Jonas Puzinas, kuris įdomiai kalbėjo apie tuos reikšmingiausius įvykius, kurie privedė prie Vasario 16-sios akto atsiradimo. (Kitame numery rasite tą paskaitą).

Priėmus rezoliuciją, kurią perskaitė adv. A. Young, ir išnešus vėliavas, buvo vykdoma rinkliava, o po pertraukos buvo dailiojo žodžio meninė dalis. Ją paruošė poetas Stasys Santvaras, o atliko Bostono Dramos Sambūrio nariai Rita Ausiejūtė, Birutė Vaičiūgytė, Jurgis Jašinskas ir Gediminas Margaitis.

Visi jie mūsų scenoje yra seni pažįstami ne tik bostoniečiams, ir programą, kaip ir galima buvo laukti, atliko meniškai, gerai nuteikdami klausytojus. Nors programa nebuvo trumpa, bet ji ir nepabodo, ypač kad žodis buvo pajavirintas muzika iš Juliuso Gaidelio kantatos Kovotojai ir atitinkamais šviesų efektais. Tai atliko mūsų filmininkas Romas Šležas.

Šioje dalyje Jurgis Jašinskas padėklamavo B. Brazdžionio Nuteistojo miriop žodį, Birutė Vaičiūgytė — Fausto Kiršos Laišką obelaitėms, Gediminas Margaitis — Fausto Kiršos Aš palikau tėvų statytą namą, Rita Ausiejūtė — F. Kiršos Tu žinai ir visi kartu Putino-Mykolaičio Vivos Plango (Gyvuosius apverkiu) ir Mortos Voco (Mirusius šaukiu).

Minėjimą baigė pirm. E. Cibas, dėkodamas visiems

Pirma pažvelkime į Lietuvos Fondo duomenis ir įnašų lentelę, kurią šiomis dienomis fondo valdyba išsiuntinėjo visiems vajeus komiteams. 1968 m. gruodžio 31 d. LF pagrindinis kapitalas buvo 515,226.85 doleriai, kurį sudėjo 2220 LF narių ir 246 kandidatai, t. y. tie, kurie dar nėra baigę mokėti 100 dolerių. Bostonas tokių kandidatų turi 12, ir jų įnašų suma yra 265 doleriai.

Amerikoje LF turi 64 vajinius rajonus, iš kurių 8 jubiliejiniais metais yra įvykdę kvotas. Didžiausias iš jų yra Bostonas su 20,000 dol. kvota, Philadelphia su 15,000, E. Chicago ir Lemont su 5,000, Phoenix su 4,000, Town of Lake su 2,000, Masspeth ir Milford su 1,000 dol. kvotomis. Bostonui LF kvotų lentelėje įrašyta 21,250 dolerių.

Kad Bostonas taip greitai įvykdė jam skirtą kvotą, reikia dėkoti spaudai, pirmoje eilėje Keleivio redaktoriui Jackui Sondai. Jam buvo aišku, kad be spaudos pagalbos šis didis LF pasiimtas darbas nebūtų greitai įvykdytas, todėl nesigailėjo vietos įstojuosį ir LF asmenų aprašymams ir viskam, kas tik garsino LF ir jo darbus. Jeigu ir kiti lietuviški laikraščiai būtų panašiai darę ir už LF žinias vajeus reikalais nereikalavę apmokėti kaip už skelbimus, manau, kad mes Jubiliejiniais metais būtume užbaigę milijono dolerių sumą.

Taip pat reikia nuosirdžiai padėkoti Povilui Žiūkui, kad jis nors ir apkarpytas bei sutrumpintas žinias apie LF pajėgę pristumti Bostono žinių skyrių Drauge ir Darbininke.

Bostono LF Vajeus Komitetas stengėsi, kad įstoję į LF asmenys būtų garsinami visuose lietuviškuose laikraščiuose, nes spaudos įtaka vajeus darbe yra didelė. Užklaustas asmuo, kas jį paragino įstoti į LF, dažnai atsakydavo, kad laikraščiuose taip gražiai apie LF rašoma ir todėl jis apsisprendęs įstojti į LF narių gretas. Kiekvienas nori, kad už gerus darbus būtų spaudoje, kurią jis visą amžėl skaito, bent vieną kartą prisimintas. To jie yra tikrai nusipelnę, ir nereikėtų jų niekad pamiršti.

A. Š.

programos ir minėjimo dalyviams

Aukų surinkta \$2,536.85. Iš jų apie \$1,900 Altui. Vien inžinieriai suaukojo \$1,140. Tautinės S-gos nariai \$215. Smulkiau pranešime vėliau.

Po minėjimo Tautinės S-gos salėje programos dalyviams buvo suruoštos vaišės, kurių išlaidas sumokėjo jose dalyvavę svečiai.

Tą pat dieną 10 val. ryto buvo pamaldos šv. Petro parapijos bažnyčioje, kur, be parapijos choro, giedojo sol. Stasys Liepas.

J. V. gas

Lietuvių spaudos veteranai, buvusiam Lietuvos žinių (Lietuvoje), Lietuvos žodžio (Vokietijoje), Nepriklausomos Lietuvos (Kanadoje) ir kitų laikraščių bei leidinių redaktoriai

JONUI KARDELIUI

mirus, reiškiam gilią užuojautą jo žmonai Elzbietai ir drauge su ja bei visa laikraštinių šeima liūdime.

Antanas Gustaitis, Stasys Grižė-Jurgelėvičius, Albertas Puskėpalaitis, Jackas Sonda.

Dail. V. Vizgirda skrenda į Chicago

Dail. Viktoras Vizgirda su žmona Elena vasario 22 d. skrenda į Chicago, kur M. K. Čiurliono galerijoje Dailės Instituto parodos uždarymo proga rodys skaidres ir kalbės apie naujas lietuvių dailės apraiškas dabartinėje Lietuvoje. Jo turima apie 400 skaidrių, kurių didesnę dalis reprezentuoja pačią jauniausiąją lietuvių dailininkų kartą. Tame skaidrių rinkiny ypač daug yra dailininkų abstraktinių darbų, kurie dabar Lietuvoje ne visada parodose gali būti viešai rodomi.

Chicagoje Dailės Instituto rengiama paroda dar vyksta Jubiliejinio metų parengimų plane. Visais parodos reikalais rūpinasi Dailės Instituto pirmininkas dail. Adolfas Valeška.

M. Michelsonienė grįžta iš ligoninės

M. Michelsonienė po sėkmingos operacijos šios savaitės gale grįžta iš ligoninės. Linkime jai greičiau visiškai pasveikti.

Bostono

PARENGIMŲ KALENDORIUS

Vasario 23 d. So. Bostono Lietuvių Pil. Dr.-jos salėje serijos "Krikščionis gyvenime" pirmųjų leidinių — "Vatikano dokumentų" 1-3 tomų pristatymas. Pradžią 3 val. popiet.

Kovo 1-2 d. Tautinės Sąjungos salėje, 484 Fourth St., bus architektų Jurgio Okunio meno darbų paroda, kurios pelnas skiriamas Bostono lietuvištinėi mokyklai.

Kovo 2 d. 8 val. vak. Jordan Hall Izidorius ir Vytenio Vasyliūnų lietuviškos muzikos koncertas.

Kovo 9 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr.-jos salėje bus tradicinė Kaziuko mugė, kurią rengia Baltijos ir Žalgirio skautų tuntai.

Kovo 14 d. 8:30 val. vak. Baltų dr.-jos III-sis koncertas. Programą atlieka solistė Daiva Mongirdaitė.

Kovo 16 d. V. ir S. Minky radijo Talentų popietė So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr.-jos salėje.

Balandžio 13 d. So. Bostono Lietuvių Pil. Dr.-jos salėje šv. Petro lietuvių parapijos choro metinis koncertas.

Balandžio 20 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr.-jos III aukšto salėje L. V. S-gos Ramovės muzikos ir dainų vakaras.

TEA-CUP READER and ADVISER

on all problems
543 Boylston Street
(Copley sq.) Room 32
Boston, Mass.
Tel. 262-6928
10 A.M. — 10 P.M.

Jieškojimai

Išieškomas buvęs Stakliškės alaus daryklos statinių meistras, kurį vadindavo "betkeru". Jis apie 1905 metus atvažiavo į So. Bostoną. Turėjo 5 dukteris. Jei kas apie jį ar jo dukteris turi žinių, malonėkite pranešti Keleivio administracijai.

Ieškama savo draugė Antanė Kulikaitė, gimusi Lietuvoje. Antalieptės vals., Padusio kaimas. Amerikon atvažiavusio prieš Pirmąjį pasaulinį karą. Klek atsimeis, gyvena Buffalo, N.Y., ir vadinosi Toni Kulik. Jis pats arba apie jį ką žinantieji prašomi pranešti jo puseseriai Vapavaičiui šiuo adresu:

Genė Avilėnaitė,
2963 E. Thompson St.,
Philadelphia, Pa. 19134. (8)

VIRGILIJAUS NOREIKOS PLOKSTELĖS

Paskutinių laikų Kanadoje išleistos dvi Virgiliaus Noreikos ilgo grojimo plokštelės. Viena padaryta iš Lietuvoje įrengtųjų plokštelių, kita ORIGINALI ir įrengta Kanadoje iš rinktinę dainų ir arijų, dainuotų V. Noreikos koncertuose Amerikos žemyn. Solistui akomponuoja Vilniaus Operos koncertmeisterė Zana Noreikienė. Dainos ir arijos pagamintos garsios Victor RCA firmos. Plokštelė reikduota specialioje studijoje ir todėl yra tikrai aukštos kokybės. Ją puošia dailininko T. Valiaus pieštas paveikslas — viršelius.

Plokštelės gaunamos pas J. Strandą, tel. 848-0188

RADIO PROGRAMA

Soniausia Lietuvių Radijo Programa Naujojo Anellio 6 stoties WLYN, 1360 ki locikly ir 13 stoties FM 101.7 mc. veikia sekmadienio nuo 1 iki 1:30 val. diena. Perduodama: Vėliaus pasaulinių žinių santrauka, komentarai, muzika, dainos ir Magdūtes pasaka. Būtinio reikalo kreiptis Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuve, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Keleivis

NENUSIMINKITE!

Galiama pagelbėti sergantiesiems roumatu, rankų ar kojų skausmams, nutirpimui, jautiant nuovargį.

REE-LEEF RUB mėsos dauginam pagelbėti. Užkūrinam pakeičiam, arba grąžiname pinigais. Siginkite \$5, gausite vaistus su nurodymais.

ROYAL PRODUCTS
North St., P.O. Box 9112
Newark, N.J. 07105

Vertingiausia ir geriausia dovana

I LIETUVĄ
DOVANŲ PAZYMEJIMAI
JAV DOLERIŲ
CERTIFIKATAI

Jūsų giminės galės daug pigiau pasirinkti ką norės, kada norės ir gaus daug daugiau. Jūsų giminės tai patvirtins. Tūkstantai jau užsakė

DOVANŲ PAZYMEJIMUS savo giminėms per INTERTRADE EXPRESS CORP.,

ir jų giminės jau rašė, kokius jie laimingi ir kaip jais patenkinti. Už tu pažymėjimų išrašymą nei jūs, nei jūsų giminės nieko nemoka, nes mes gauname komisią už tą darbą.

Jeigu jūs dar neužsisakėte DOVANŲ PAZYMEJIMO,

paprašykite veltui katalogų su smulkia informacija.

UŽSAKYKITE TUOJ UŽSAKYKITE TIK PER

INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd Street
New York, N.Y. 10010

Prašykite mūsų katalogų veltui

Poezijos knygos

TEVIŠKĖLĖ AŠ REGIU, eilėraščių, parašė Pranas Imšrys, 40 psl., kaina \$1. VAKARĖ BANGA, lyrika, Gražina Tulauskaitė, 127 psl., kaina \$2.00.

AUKSINIAI RAGELIAI, lyrika, Pranas Naujokaitis, 64 psl., kaina \$2.00.

EILĖRAŠČIŲ RINKINYS, Steponas Strazdas, 159 psl., kaina \$2.50.

SERKŠNO SIDABRAS, M. Vaitkus, 86 psl., kaina \$1.50.

METŲ VINGIAI, Alf. Tyruolis, 176 psl. kaina \$3. GELIŲ KALBĖJIMAS, Jonas Mekas, 32 psl., kaina \$1.00.

DERLIAUS VAINIKAS, J. Mikuckis, 359 psl., kaina \$2.50.

CHAPEL B., Algimantas Mackus, 64 psl., kaina \$3. SIELOS BALSAS, J. Smalorius, 221 psl. kaina 75 c.

VYNUOGĖS IR KAKTUSAI, Julijos Švabaitės eilėraščių rinkinys, 96 psl. kaina \$2.00.

SIDABRINĖS KAMANOS, Kazio Bradūno eilėraščių premijuotas rinkinys, 96 psl., kaina \$2.

RUDENS SAPNAI, Kotrynos Grigaitytės eilėraščių premijuota knyga, 80 psl. kaina \$2.00.

AUKOS TAURE, Jasi. Santvaro 5-ji eilėraščių knyga, 150 puslapių, grąžiai įrišta, kaina... \$2.50

PLAUK, MANO LAIVELI, Petro Segato eilėraščių 111 psl., kaina... \$2.00

SU DAINA, 392 liaudies dainos ir kaiturių autorius eilėraščių, tapę dainomis. Surinko Gražina Šimkonienė, 128 mažo formato psl., kaina \$1.00.

DAINŲ SOKURY 39 populiarios ir šokių dainos, surinko Gražina Šimkonienė, kišeninio formato, 351 psl., kaina \$2.00.

Ekskursijos į Lietuvą

BIRŽELIO 3 dieną (registracija baigiasi balandžio 25 d.)

LIEPOS 15 dieną (reistracija baigiasi birželio 10 d.)

KAINA \$820.00

Išskaityta kelionė lėktuvu — pirmos klasės viešbučiai su maistu.

Grupių dydis ribotas — nesivėluokite!

Smulkesnių žinių ir registracijos reikalu kreipkitės į

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

390 West Broadway
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: 268-8764

M & T OIL CO., Inc.

641 E Broadway So. Boston, Mass. 02127

- ☐ Krosnies aptarnavimas
- ☐ Automatinis įpilimas
- ☐ Patogios mokėjimo sąlygos
- ☐ Pilnas šildymo įrengimas

Skambinkite

268-4662

LAIKRASTIS VISŲ IR VISIEMS —

Nepriklausoma LIETUVA

Kas savaitę duoda politines, kultūrinės ir visuomenines apžvalgas, mokslo žinias, modernų sveikatos skyrių, kiną naujienas, bėgamąją lietuviškąją kroniką, geriausius romanus vaizduojančius gyvenimą Lietuvoje labai daug aktualių iliustracijų ir tt. Laikraštį apsimoka prenumeruoti.

Naujiems prenumeratoriams visus metus laikraštis siunčiamas už pusę kainos, kuri Amerikoje kaštuoja \$5.50.

Adresas:

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA
7722 George Street, LaSalle—Montreal, Canada.

SUSIVIENIJIMAS

SLA LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA—jau 89 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmoko daugiau kaip SEPTYNIS MILIJONUS dolerių nariams.

SLA—didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligoje pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA—jau turi daugiau, kaip tris su puse miliono dolerių kapitalą, tad jo apdraudė tikrai ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA—jaunimui duoda gera Taupomąją Apdraudą — Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA—duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudę tik \$3.00 mokės, čio metams.

SLA—AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims rekomenduojama lietuviškų klubų ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentale apdraudęs mokėstis \$2.00 į metus.

SLA—kuopos yra daugumoje lietuvių kolonij. Kreipkitės kuopų veikėjus, ir jie plačiau paaiškins apie Susivienijimo darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysite:

Lithuanian Alliance of America
307 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

Vietinės žinios

So. Bostono Liet. Piliiečių Dr. Joe susirinkimas

Jis bus šį ketvirtadienį, vasario 20 d. 8 val. vak. Jame bus svarstoma 1968 metų apyskaita.

Draugijos vadovybė kviečia visus narius susirinkime dalyvauti ir užsimokėti nario mokesį. Po susirinkimo, kaip visuomet, bus vaisės.

Gegužės 18 d. bus keltuvo banketas. Į jį bus pakviesti aukšti Bostono miesto pareigūnai, vietos ir apylinkės lietuviai profesionalai ir biznieriiai. Jo programa bus paskelbta vėliau.

Kas dar neaukojo?

Kas dar neaukojo. Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimo 51-nerių metų proga, gali savo aukas įteikti per Keleivio administraciją, kuri jas pasiųs, kam priklauso.

Lietuvių rezistencijos problemos

Apie tai kalbės šį šeštadienį, vasario 22 d. 7:30 val. vak., Bostono Lietuvių Bend. kultūros klube dr. Balys Matulionis. Visi, kam tas klausimas įdomus, kviečiami atsilankyti. Vieta: Tarp-tautinis Institutas, 287 Commonwealth Ave., Bostone.

Pasiklausykite radijo

Šį šeštadienį, vasario 22 d. 6:30 val. vak. radijo stotis WCRB (banga 102½) transliuos angliškai programą apie Pabaltijo valstybes. Programa paruošta latvių rūpesčiu. Ją ruošė specialistai, kurie siekė ją paruošti taip, kad, pradėjus klausytis, nebegalima būtų atsi-traukti iki pabaigos. Pasiklausykite jos ir mes!

Ada Bean, 50 m. amž., rasta nužudyta savo bute Cambridge, Mass., panašiu būdu ir aplinkybėmis, kaip prieš mėn. esį toje pat apylinkėje buvo nužudyta studentė Jane Britton.

Gubernatorius prieš algų pakėlimą

Gubernatorius Francis W. Sargent nesutiko pasirašyti įstatymo, kuriuo Mass. įstatymų leidėjams algos pakeliamos iki \$12,500. Jei tas įstatymas antra kartą bus priimtas dviem trečdaliais balsų, tai gubernatorius turės jį pasirašyti.

Turėjo \$16,000 pelno

Didžiausią Bostono lietuvių organizacijai — So. Bostono Lietuvių Piliiečių Dr. jai — 1968 metai buvo geri. Per tuos metus jos pajamos buvo gerokai didesnės, negu 1967 metais, nes 1968 pajamų turėta \$134,192, o 1967 m. — \$119,945. Aisku, daugiausia gauta iš baro — \$112,316, salių nuoma davė \$5,075, narių mokesčiai — \$2,074 ir kt.

Zinoma, buvo didesnės ir išlaidos. Prekių pirktų už \$49,323, visokių kitų išlaidų buvo \$68,594 (iš jų algoms — \$29,713, mokesčiams \$11,095, orkestrui \$5,087, kurui ir šviesai \$3,403, remontams \$2,715, valdybai atlyginti \$1,875, aukų duota \$1,667).

Viso išlaidų \$117,918. Tuo būdu gyno pelno liko \$16,594 (1967 metais \$11,250).

Pernai įrengtas keltuvai, už kurį jau sumokėta \$63,216 ir dar reikia mokėti \$12,171. Nesunku bus ir tai padaryti, nes keltuvo fonde yra \$11,354.

Šiuos metus pradėdant draugija grynais pinigais turėjo \$28,292. Visas kitas jos turtas įkainuotas \$386,190

(prekės \$8,334, baldai ir įrengimai \$29,836, žemė, namai \$347,867).

Geri metai draugijai buvo dar ir kitu požiūriu. Pernai temirė 19 narių, o 1967 m. mirė 30.

Jei lietuviškai nemokėtum, tai, perskaitęs draugijos apyskaitą, manytum, kad draugijoje nėra narių moterų arba nė viena jų nemirė, nes ir mirusiųjų moterų pavardės parašytos vyriškos giminės. Pavyzdžiui, Veronika Alukonis, Ona Gegužis, o juk tai yra amžino atminimo Veronika Alukonienė, Ona Gegužienė ir t.t. Tokių moterų vyriškoms pavardėmis mirusiųjų tarpe yra net 10, taigi, daugiau negu vyrų.

Esu nekartą kėlęs klausimą, kodėl apyskaitoje surašoma ne tų metų valdyba, bet ateinančių. Ir 1968 m. apyskaitoj surašyta 1969 metų valdyba, nors ji su 1968 m. draugijos veikla, taigi ir apyskaita, nieko bendra neturi. Iš kur draugijos buhalteriai tokį keistą pavyzdį paėmė, negali žmogus suprasti.

V-gas

IŠ BOSTONO SKAUTŲ VYČIŲ VEIKLOS

Bostono skautai vyčiai yra pasiskirstę į du būrelius: Senųjų Lapinų ir Dariaus-Girėno.

Senųjų Lapinų būrelį sudaro vyresnio amžiaus skautai vyčiai. Tai daugiausia vyrai, jau baigę mokyklą, atitarnavę kariuomenę, sukurę savo šeimas ir dirbą įvairius darbus. Visi jie, be išimties, perėję per Bostono Žalgirio tunto eiles ir toliau yra likę tunto nariais, duodami tunto veiklai stiprų pagrindą. Atsakingesnieji Žalgirio tunto vadovai paprastai parenkami iš skautų vyčių tarpo. Jiems vadovauja s. Č. Kiliulis.

Dariaus-Girėno būrelį sudaro jaunesnio amžiaus skautai vyčiai, ir daugumas iš jų dar lanko įvairias mokyklas. Jiems vadovauja sk. vyt. Gintaras Subatis.

Savo neseniai tūntininkui patiektame metiniame darbo plane skautai vyčiai yra numatę įdomią programą. Yra numatyta suruošti foto paroda, tema "50 metų Lietuvos skautijai", ir eilė pasikaitų skautams vyčiams, klubui.

paskaitininkus kviečiant iš visuomenės tarpo.

Neseniai įvykusioje skautų vyčių sueigoje kalbėjo Lietuvos Bendruomenės apygardos pirmininkas inž. A. Škudžinskas apie Bendruomenės pradžią, dabartį ir Lietuvos Fondą.

Be to, dar yra numatytos kelios šeimyninės išvykos. Skautų vyčių sueigos daromos privaciai pas kiekvieną narį iš eilės.

J. Ruokis paaugūstintas tarnyboje

Juožas Ruokis paskirtas Jones & Vining bendrovės vyr. inžinieriaus A. Tolivaišos pavaduotoju. Minėta bendrovė dirba kurpalius, jos 3 žmonės yra JAV ir 2 Kanadoje.

J. Ruokis gyvena Brocktone ir priklauso Sandaros skautų skautijai, klubui.

Žiūrėkite, ką jūsų "senos mados" šeimos bankas duoda

dabar
5 1/4 %

- Nuo įdėjimo dienos
- Be įspėjimo iš anksto
- Kas mėnuo priskaitoma
- Už visus indėlius moka

• Pilnas draudimas — Bankas veikia 105-tuosius metus
Nuosimčiai nurašomi nuo Mass. mokesčių

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD, PREZIDENTAS
460 West Broadway., South Boston, Mass.
Skambinkite 268-2500
sąskaitai atidaryti nuo 8 val. ryto iki 5 val. popiet
Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Shalina ir adv. Jonas Grigalius. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai.
Turtas (Assets) virš \$132,000,000

A. J. NAMAKSY
Real Estate & Insurance
321 County Club Rd.
Newton Centre, Mass. 02159
Tel. 332-2645

The Apothecary LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINE

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.
Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.
382 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.
Telefonas AN 8-6020

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., išskyrus šventadienius ir sekm.

Išnuomoja

ISNUOMOJAMAS BUTAS
Dorchester, 35 Torrey St., arti viešojo susisiekimo ir krautinių, 5 kambariai, šviesūs ir patogūs, nuoma \$90 mėnesiui. Skambinti vakarais telefonu: 265-9146 K. Makaitis.

Elektrosvikings

jūsų namam ir biznui
Galite pakviesti nakties, savaitgalių ir švenčių metu
Kreiptis:
JOHN J. PHILLIPS
Elektros meistras
Telefonas 254-6353

Dažau ir Taisau

Namus iš lauko ir viduje.
Lipdu papirusus ir taisau viską, ką pataisyti reikia.
Naudoju tik geriausią medžiagą.

JONAS STARINSKAS
220 Savin Hill Ave.
Dorchester, Mass.
Tel. CO 5-5854

Flood Square Hardware Co.

Savininkas N. J. ALEKNA
628 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
TELEFONAS AN 8-4148
Benjamin Moore Dažai
Popierius Sienoms
Stiklas Langams
Visokie reikmenys namams
Reikmenys plumbieriams
Visokie geležies daiktai

ATLAS PARCELS CO.
82 Harrison Street,
Worcester, Mass. 01604
Tel. 798-3347

Tiesiai iš Worcesterio siunčiam įvairius siuntinius į Lietuvą ir kitus Rusijos valdomus plotus! Siuntiniai sudaromi iš vietinės gamybos medžiagų, apavų, maisto ir pramonės gaminių. Turime vietoje įvairių vietinės gamybos ir importuotų prekių iš kitų kraštų visai žemomis kainomis. Be to, siunčiame maistą, pinigus ir galite užsakyti jų gamybos prekes. Čia sumokėsite pinigus, o giminės ten vietoje galės pasirinkti užsakytas prekes.

Taipogi tarpininkaujame per tam tikras įstaigas atsikviesti giminės čia pas save į svečius ar nuolatiniam apsigyvenimui. Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite.

Vedėjas A. Schyrinski

Paragink savo pažįstamus išsirašyti Keleivį. Kaina metams \$5.

Trans-Atlantic Travel Service

DAUGIAUSIA PATYRUSI LIETUVIŠKA TURIZMO ĮSTAIGA

Norintieji keliauti, praleisti atostogas saulėtoje salose, aplankyti gimines Lietuvoje ar juos atsikvies. ti į svečius — geriausiai ir greičiausiai jums patarnaus Trans-Atlantic Travel Service. Čia visų lėktuvų bilietai (air tickets) išrašomi belaukiant — be jokio papildomo mokesčio.

Siunčiant pinigus ir siuntinius į Lietuvą ar perkant prekes tiems siuntiniams (skryties, lietaus, meztiniais, įvairias medžiagas), sąžiningiausiai patarnauja

Globe Parcel Service, Inc.

Dovanų pažymėjimus ir rusiškų prekių užsakymus be papildomo mokesčio siųskite savo giminėms tik per

Podarogifts Inc. skyrių Bostone

Darbo valandos: Kasdien 9-5
Ketvirtadieniais 9-7
Šeštadieniais 8-12

390 W. Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Telefonas: 268-8764

Visų skyrių vedėja Aldona Adomonis

COSMOS PARCELS
EXPRESS CORP.
160 Milbury St.
WORCESTER, MASS.
Tel. SW 8-2868

yra vienintelė oficiali įstaiga Worcester, kuri siunčia siuntinius tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas sritis. Čia galima lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai nuveža greitai ir tvarkingai.

Čia galima gauti įvairiausių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvoje, labai žemomis kainomis.
Vedėja B. Sviklienė

COSMOS PARCELS
EXPRESS CORP.
ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS
siunčia betarpiškai
IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ

ir kitus Rusijos okupuotus kraštus
Pristatymas greitas ir sąžiningas
Siuntiniai siunčiami
nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
o šeštadieniais
nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.

331 W. Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. 268-0088
Vedėjas J. Vaitaitis

Tai veltui

Mums ištyrus jūsų alyva šildymo įrengimą dabar, gali jums sutaupyti pinigų per visą žiemą!

Mūsų veltui atliktas jūsų šildymo alyva sistemos ištyrimas gali pasakyti, kas reikalinga, kad ji žiemą veiktų taupiai ir efektingai. Gal reikia išvalyti, pritaikyti ar mažas dalis pakeisti? O gal norėsite jūsų burnerį pagerinti Texaco's Flame Boosteriu, nauju moksliniu liepsnai kontroliuoti prietaisu, kuris burnerio veiksmingumą gali padidinti iki 42%. Mes rūpestingai atliekame tą darbą. Tuoj mus pašaukite.

FORTUNA FUEL Co.

487 Washington Street
Dorchester, Mass. 02124.
24 valandų patarnavimas
GE 6 1204

Telefonas: AN 8-2805
Dr. Jos. J. Donovan
Dr. J. Pašakarnio
IPEDINIS
OPTOMETRISTAS
Valandos:
nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
Vakarais iš anksto susitarus
447 BROADWAY
South Boston, Mass.

TEL. AN 8-2124
Dr. Amelia E. Rodd
(RUDOKIUTĖ)
OPTOMETRISTE
Valandos:
nuo 10 ryto iki 6 vakaro
Trečiądieniais — uždara
445 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

Ketvirtis & Co.
—JEWELERS—
Laikrodžiai-Deimantai
Papuošalai
Elektros Prietaisai
Rūpestingai taisome laikrodžius
šiedus, papuošalus
379 W. BROADWAY
SOUTH BOSTON
Tel. AN 8-4648

DRAUDIMO AGENTORA
Atlieka įvairių rūšių draudimus
Kreiptis sena adresu:
BRONIS KONTRIM
598 Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. AN 8-1761